

AGIS MODINOS

KULUTTAJALUOTTOJEN KORKOKATON ONGELMALLISUUS
KÄYTÄNNÖSSÄ

Liiketalouden koulutusohjelma
2015

Modinos Agis
Satakunnan ammattikorkeakoulu
Liiketalouden koulutusohjelma
Toukokuu 2015
Ohjaaja: Lehtonen, Suvi
Sivumäärä: 41
Liitteitä: 2

Asiasanat: kuluttajaluotto, korkokatto, viivästyskorko

Opinnäytetyössä perehdyttiin 1.6.2013 voimaan tulleeseen kuluttajaluottojen korkokattoon ja sen vaikutukseen velkaantumisessa sekä luottomarkkinoilla. Pikaluotot aiheuttivat kasvavassa määrin velkaantuneisuutta, minkä vuoksi asiaan haluttiin puuttua muuttamalla lainsäädäntöä. Opinnäytetyössä tutkittiin asiaan liittyvää lainsäädäntöä, lain esitöitä sekä eri oikeusasteiden ratkaisuja. Työn pääasiallisena tavoitteena oli tuoda esiin korkokattolakiuudistuksen tulkinnallisuus sekä ongelmallisuus käytännön tasolla ja löytää ratkaisuja asian selkiyttämiseksi.

Tutkimus suoritettiin kvalitatiivisella eli laadullisella menetelmällä; työ perustui tutkimusaineiston tarkastelemiseen ja päätelmät tehtiin aineistoista ilmenevien seikkojen avulla. Tutkimus toteutettiin induktiiviselle analyysille ominaisin tavoin eli aineistolähtöisesti.

Aluksi työssä selvennettiin käsitteitä kuluttajaluotto, korkokatto ja todellinen vuosikorko. Tämän lisäksi esiteltiin korkokaton tavoitteet ja muu kuluttajaluottoihin liittyvä oikeudellinen sääntely. Seuraavaksi tuotiin esiin korkokattolakiuudistuksen vaikutukset luotonantajiin ja yleisesti luottomarkkinoihin.

Oikeuskäytäntöä korkokaton soveltamisesta tutkittiin pääasiassa työn toimeksiantajalta saatujen eri oikeusasteiden ratkaisujen avulla. Oikeuskäytäntöä tutkittiin 200 käräjäoikeuden, 2 hovioikeuden ja 1 Euroopan unionin ratkaisun avulla. Korkein oikeus ei ollut vielä antanut ratkaisua käsittelyssään olleessa asiassa, mutta tulevan ratkaisun merkitystä arvioitiin myös.

Opinnäytetyön ydin kiteytyi tutkittavana olleiden ratkaisujen analysointiin, vertailuun ja sitä kautta korkokattolakiuudistuksen toimivuuden tutkimiseen. Työn lopussa tuotiin konkreettisesti esiin korkokaton ongelmallisuus sen alkuperäisen tavoitteen, tulkinnallisuuden, yhdenvertaisuuden ja käräjäoikeuksien velvollisuuksien osalta. Tutkittavana olleet eri oikeusasteiden ratkaisut osoittivat lainsäädännön olevan osittain puutteellinen ja oikeuskäytännön tämän vuoksi epäselvä. Johtopäätöksissä tuodaan esiin ratkaisuja ongelmallisuuden selvittämiseksi. Ratkaisujen avulla todelliseen vuosikorkoon perustuva hintasääntely saataisiin koskemaan eri suuruisia luottoja.

PROBLEMS OF CONSUMER LOAN INTEREST RATE CAP IN PRACTICE

Modinos, Agis

Satakunnan ammattikorkeakoulu, Satakunta University of Applied Sciences

Degree Programme in Business

May 2015

Supervisor: Lehtonen, Suvi

Number of pages: 41

Appendices: 2

Keywords: consumer loan, interest rate cap, interest

This study examines the consumer protection act, which came into force on June 1, 2013; more particularly, it takes a close look at the consumer loan interest rate cap and its impact on consumer insolvency and credit markets. Instant consumer loans (easily accessible small loans) contributed to the increase in consumer insolvency, which led to requests of amending the existing legislation. This study approaches instant loans and consumer insolvency by examining legislation on consumer loan interest rate cap, legislative proposals, as well as rulings based on the law by the different levels of the court. The main purpose of this study is to highlight the ambiguity of the amended law on interest rate cap, and the problems this ambiguity causes in practice, and to find solutions that would help clarify the issue at hand.

This study applied qualitative methods, more particularly the inductive research technique, for the analysis of the research data; all the conclusions are based on findings emerging from the data.

To begin with, this study takes a close look at the key concepts, i.e. consumer loan, interest rate cap and effective annual rate. In addition, it introduces the aims of the consumer loan interest rate cap, and other regulations related to consumer loans. Next, it introduces the effects the amended law on consumer loan rate interest cap has had on the lenders and the credit markets in general.

To explore legal practices of applying the law on interest rate cap this study investigated rulings by the different levels of courts, provided mainly by the client who ordered this study. Legal practices were thus analyzed by examining 200 rulings by the district courts, 2 rulings by the Courts of Appeal and 1 ruling by the European Court of Justice. The Supreme Court has not yet ruled on the case at hand, but the significance of the expected ruling was taken into consideration, nevertheless.

The core of this study crystallizes in the analysis of the court rulings and comparisons between them and, based on this analysis, in the examination of the functionality of the revised law on consumer loan interest rate cap. This study shows where the problems are regarding the original aims of the interest rate cap, ambiguity, equality and the responsibilities of the district courts. The examined rulings by the different levels of the court show that the legal system is partly incomplete and legal practice therefore unclear. To conclude, this study suggests solutions to the problem of ambiguity: with the suggested solutions regulations on the effective annual interest rate would be applied to all loans.

SISÄLLYS

1	JOHDANTO.....	5
2	OPINNÄYTETYÖONGELMA.....	6
2.1	Taustaa.....	6
2.2	Toimeksiantaja.....	6
2.3	Työn ongelma.....	6
2.4	Teoreettinen viitekehys ja työn tavoite.....	7
2.5	Käytettävät menetelmät ja aineisto.....	7
3	KULUTTAJALUOTOT JA KORKOKATTO.....	8
3.1	Kuluttajaluotto.....	8
3.2	Korkokatto.....	9
3.3	Korkokaton tarkoitus.....	10
3.4	Kuluttajaluottoja koskevaa sääntelyä.....	11
3.4.1	Viivästyskorko.....	12
3.4.2	Kiskonta.....	13
3.4.3	Kuluttajansuoja.....	15
4	LUOTONANTAJAT.....	16
4.1	Korkokaton vaikutus.....	16
4.2	Korkokaton ylittävät luotot.....	18
4.3	Korkokattoa noudattavat isot luotot.....	19
4.4	Luottomarkkinoiden nykytila.....	20
5	OIKEUSKÄYTÄNTÖÄ KORKOKATON SOVELTAMISESTA.....	21
5.1	Käräjäoikeudet.....	21
5.1.1	Ratkaisut 1.12.2013 – 31.5.2014.....	22
5.1.2	Ratkaisut 1.6.2014 – 15.3.2015.....	23
5.1.3	Tulokset.....	25
5.2	Hovioikeudet.....	26
5.3	Korkein oikeus.....	27
5.4	Euroopan unionin tuomioistuin.....	28
6	KORKOKATON ONGELMALLISUUS.....	30
6.1	Korkokaton alkuperäisen tavoitteen toteutuminen.....	30
6.2	Korkokaton tulkinnallisuus.....	31
6.3	Yhdenvertaisuus.....	33
6.4	Käräjäoikeuksien velvollisuus puuttua asiaan.....	34
7	JOHTOPÄÄTÖKSET.....	35
	LÄHTEET.....	39
	LIITTEET	

1 JOHDANTO

Suomalaiset kotitaloudet velkaantuivat varovasti melkein koko 1990-luvun lopun, hyvin pitkälti vuosikymmenen alun lamavuosien johdosta. Velkaantumisaste nousi merkittävästi 2000-luvulla. Esimerkiksi asuntokuntien velkojen osuus verrattuna käytettävissä oleviin tuloihin kasvoi 68 prosentista 117 prosenttiin vuodesta 2000 vuoteen 2011. Velkaantumisesta vauhditti pääasiassa asuntolainojen kasvu. Tämän lisäksi velkaantumiseen on vaikuttanut kulutusluottomarkkinoiden sähköistyminen, jonka tuoreimpana ilmiönä 2000-luvulla toimivat pienlainayritykset. Pienlainayritysten toiminta perustui tekstiviestin tai internetin välityksellä tilattaviin pikaluottoihin. Pikaluottojen suosioon onkin varmasti vaikuttanut niiden helppo ja nopea saatavuus lainanhakijan tuloista riippumatta. (Tilastokeskuksen www-sivut 2015.)

Yhdysvalloissa pienlainoja on myönnetty jo vuosikymmeniä, mutta Suomessa pienlainatoimialan historia on melko lyhyt. Pikaluottoja on ollut Suomessa vuodesta 2005 lukien, mutta jo lyhyessä ajassa ne ovat aiheuttaneet kasvavassa määrin velkaongelmia, minkä vuoksi pikaluottoihin liittyvää lainsäädäntöä on haluttu tiukentaa. Vuonna 2008 tehdyn arvion mukaan uusia pikaluottoja otettiin yli miljoona kappaletta vuodessa. Pelkästään vuoden 2008 tammi-maaliskuun aikana uuden lainan otti lähes 200 000 asiakasta. (Tilastokeskuksen www-sivut 2015.)

Pikaluottojen isot lainakulut ja pahimmassa tapauksissa jopa tuhansien prosenttien todelliset vuosikorot ovat edesauttaneet velkaantumista. Muutoksia pikaluottoja koskevaan lainsäädäntöön onkin tästä johtuen tehty tähän mennessä jo kolmessa eri vaiheessa ja viimeisimmän muutoksen johdosta 1.6.2013 alkaen pikaluotoille on asetettu korkokatto. Korkokatton mukaan luoton todellinen vuosikorko saa olla tällä hetkellä enintään 50,50 %. Korkokatto koskee kaikkia alle 2 000,00 euron luottoja sekä luottokorttiluottoja ja muita hyödykesidonnaisia luottoja, joissa luottosopimuksen nojalla saa nostaa rahaa tai ostaa hyödykkeitä. Muutoksella on pyritty hillitsemään velkaantumista, mahdollistamaan pienten luottojen saaminen kohtuullisin ehdoin ja vähentämään pikaluottojen tarjontaa. (HE 78/2012; Niemi 2014, 39; Oikeusministeriön www-sivut 2015).

2 OPINNÄYTETYÖONGELMA

2.1 Taustaa

Kuluttajaluottoja koskevan korkokaton tavoitteena on ollut puuttua pienlainojen kohtuuttomiin korkovaatimuksiin. Tästä johtuen korkokatto on määrätty koskemaan nimenomaan alle 2 000 euron luottoja, eikä korkokatto lakipykälässä esitetystä sanamuodossa rajoita suurempien kulutusluottojen todellista vuosikorkoa. (HE 78/2012; Kuluttajansuojalaki 38/1978, 7:17 a §). Korkokatto on ollut voimassa 1.6.2013 alkaen ja olen siitä lähtien ollut oman työni kautta tekemisissä eri tahojen kanssa, jotka soveltavat korkokattosäädöstä. Korkokattosäädöksen tulkinnallisuus herätti kiinnostukseni asiaa kohtaan, minkä vuoksi halusin myös tehdä opinnäytetyöni aiheesta.

2.2 Toimeksiantaja

Työn toimeksiantaja on rahoitus- ja perintäyhtiö Gothia Oy. Yhtiön toiminta jakautuu kolmeen osa-alueeseen, jotka ovat myyntisaatavien rahoitus, erääntyneiden saatavien osto ja perintäpalvelut. Gothia Oy on vahva pohjoismainen rahoitusyhtiö, jonka omistaa saksalainen Arvato Infoscore AG. Arvato Infoscore AG on osa kansainvälisesti tunnettua Bertelsmann-konsernia. Suomessa Gothia Oy työllistää n. 50 henkilöä. Olen töissä kyseisessä yhtiössä perintäpalveluiden osastolla.

2.3 Työn ongelma

Korkokaton tarkoituksena on ollut rajoittaa pienlainoille vaadittuja kohtuuttomia korkoja. Lakipykälässä esitetystä muodosta korkokatto koskee vain alle 2 000,00 euron luottoja, mutta miten korkokatto on sovellettu käytännössä sen voimaantulon jälkeen? Rajoittaako korkokatto myös suurempien luottojen todellista vuosikorkoa? Jos ei, onko näillä isommilla luotoilla korkokattoa ollenkaan? Mikä on ollut lainsäätäjän tavoite ja toimiiko lainsäädäntö asiassa tällä hetkellä tarkoitetun mukaisesti? Auttaisivatko lakimuutokset asiaan?

2.4 Teoreettinen viitekehys ja työn tavoite

Työssä perehdytään aluksi korkokattoon, sen alkuperäiseen tavoitteeseen ja siihen, mitä se tarkoittaa käytännössä. Tämän jälkeen työssä perehdytään siihen, miten korkokatto on vaikuttanut luotonantajiin, myönnettäviin luottoihin ja kokonaisuudessaan luottomarkkinoihin. Työn seuraavassa vaiheessa korkokaton soveltamiseen liittyvää ongelmaa tutkitaan tämän hetkisen lainsäädännön ja annettujen päätösten valossa. Tarkoituksena on vielä konkreettisemmin tuoda esiin korkokaton tulkinnallisuus, sillä ratkaisut korkokaton suhteen voivat vaihdella tuomioistuimesta riippuen. Suomessa vallitsevan oikeuskäytännön lisäksi työssä tutkitaan myös Euroopan unionin tuomioistuimen ratkaisua kuluttajaluottosopimusta koskevassa asiassa. Oikeuskäytännön perehtymisen jälkeen työssä tarkastellaan sitä, onko korkokaton alkuperäinen tavoite toteutunut, miksi korkokatto aiheuttaa niin paljon tulkinnallisuutta ja toimiiko lainsäädäntö tällä hetkellä yhdenvertaisesti sekä tarkoituksenmukaisesti. Työn lopussa ehdotetaan ratkaisuja siihen, miten korkokatoista saataisiin selkeämpi sekä oikeudenmukaisempi ja mitkä olisivat ne tarvittavat ratkaisut oikeuskäytännön selkiyttämiseksi.

2.5 Käytettävät menetelmät ja aineisto

Kvalitatiivinen tutkimus on kokonaisvaltaista tiedon hankintaa; aineisto kootaan todellisista tilanteista aivan kuten tässä työssä. Tästä johtuen työn analyysimenetelmäksi on valikoitunut laadullinen eli kvalitatiivinen tutkimus. Induktiivisessa analyysissä tarkoituksena on tehdä päätelmiä aineistosta ilmenevien seikkojen avulla. Induktiivisessä lähestymistavassa lähtökohta ei ole siis teorian tai hypoteesien testaaminen vaan aineistolähtöisyys. Aineistolähtöisyydessä tarkoituksena on tutkittavan aineiston monitahoinen sekä yksityiskohtainen tarkastelu, ja aineistosta tehtävät havainnot luovat perustan työn johtajatukselle. Tutkija ei itse määrää sitä mikä on tärkeää induktiivisessa analysoinnissa vaan aineisto tekee sen, minkä vuoksi aineistossa pysyttelemine on todella tärkeää. (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2014, 164 & 183). Työ koostuu lainsäädännön, eri oikeusasteiden päätösten ja niiden soveltamisen tutkimisesta, ja näiden tekstien ja käytäntöjen huolellisen tarkastelun tavoitteena on rat-

kaisun löytäminen korkokaton tulkinallisuuden selkiyttämiseksi. Analyysi on siis hyvin aineistolähtöistä, minkä vuoksi menetelmäksi on valikoitunut induktiivinen analyysi.

Oleellisinta aineistoa työssä ovat lainsäädäntö, lain esityöt ja eri oikeusasteiden ratkaisut. Lainsäädäntö, lain esityöt ja Euroopan unionin tuomioistuimen ratkaisu ovat luettavissa internetistä. Myös muut työssä käytettävät internet-lähteet on valikoitu luotettavilta tahoilta. Työssä on käytetty runsaasti internet-lähteitä, sillä korkokatto on tullut voimaan vasta 1.6.2013 ja sitä koskevaa kirjallisuutta ei vielä juurikaan ole. Oikeuskirjallisuutta on kuitenkin hyödynnetty työssä mahdollisimman paljon. Suomen eri oikeusasteiden ratkaisut on saatu työn toimeksiantajalta, joka on toiminut kantajana kyseisissä tapauksissa.

3 KULUTTAJALUOTOT JA KORKOKATTO

3.1 Kuluttajaluotto

Kulutusluottodirektiivi (2008/48/EY) saatettiin voimaan Suomessa kuluttajansuojalain 7 luvun uudistuksella 1.12.2010. Kuluttajansuojalain 7 luvun soveltamisalaa laajennettiin sovellettavaksi kaikkiin elinkeinonharjoittajan kuluttajalle myöntämiin luottoihin. Tästä johtuen myös otsikko ”Kulutusluotot” korvattiin otsikolla ”Kuluttajaluotot”, sillä terminä kuluttajaluoton katsottiin paremmin kuvaavan kaikkia elinkeinonharjoittajan kuluttajalle myöntämiä luottoja. Juridisesti kuluttajaluotolla tarkoitetaan sellaista luottoa, jossa luotonantajana on elinkeinonharjoittaja ja luotonantajana on kuluttaja. Kuluttajaluotot jaetaan kolmeen pääasialliseen ryhmään: asuntoluotot, opintolainat ja kulutusluotot. Luottosuhteeseen sovelletaan kuluttajansuojalakea, jonka 7 luvussa on erityisesti kuluttajaluottoja koskevia säännöksiä. Kuluttajansuojalain säännökset ovat pakottavia, jolloin säädöksistä voidaan poiketa sopimuksin vain kuluttajan hyväksi. (Makkonen 2012, 30 & 39.)

Kulutusuottodirektiivin tavoitteena on ollut parantaa etenkin kuluttajan asemaa velvoittamalla luotonantajia aiempaa vastuullisempaan menettelyyn luotonannossa, minkä on toivottu vaikuttavan ennaltaehkäisevästi myös velkaantumiseen. Esityksen mukaan kuluttajaluoton mainonnassa on annettava tarkemmin tiedot liittyen luoton korkoon ja muihin luotosta perittäviin kustannuksiin. Ennen luottosopimuksen tekoa luottoa koskevat yksityiskohtaiset tiedot tulee antaa *vakiomuotoiset eurooppalaiset kuluttajaluottotiedot* -lomakkeen avulla. Tämän lisäksi luotonantajan tulee tarkistaa onko luotonhakijalla maksuhäiriömerkintöjä ja noudattaa kauttaaltaan toiminnassaan hyvää luotonantotapaa. (HE 24/2010.)

3.2 Korkokatto

Pikaluotoista perittiin aiemmin kohtuuttomia korkoja, minkä vuoksi asiaan puututtiin säätämällä 1.6.2013 voimaan tullut korkokatto, joka määrittää enimmäiskoron mitä luotosta saa periä. Muutos toteutettiin lisäyksellä kuluttajansuojalakiin, jonka 7 luvun 17 a §:ssä säädetään korkokatosta. Korkokaton mukaan luoton määrän tai luottorajan ollessa alle 2 000 euroa luottosopimuksen mukaisen luoton todellinen vuosikorko saa olla enintään korkolain 12 §:ssä tarkoitettu viitekorko lisättynä 50 prosenttiyksiköllä. Korkokattoraja on tällä hetkellä 50,50 prosenttia. Säännöksen ulkopuolelle rajautuvat hyödykesidonnaiset luotot, joissa ei ole oikeutta nostaa rahavaroja, ja muut luotot silloin kun luoton määrä tai luottoraja on vähintään 2 000 euroa. Yli 2 000 euron luotto rajautuu säännöksen ulkopuolelle kuitenkin vain jos luotto on tosiasiaa sen määrällisenä myös kuluttajan käytettävissä (Kuluttajansuojalaki 38/1978, 7:17 a §; Lindström 2014, 91; Niemi 2014, 39 & 135).

Korkokattoon perustuva sääntely on toteutettu rajoittamalla luottojen todellista vuosikorkoa. Todellinen vuosikorko syntyy vasta kun laskennassa huomioidaan koron lisäksi kaikki muutkin luottoon liittyvät kustannukset, sillä luotosta voidaan koron lisäksi periä erilaisia palkkioita ja toimitusmaksuja. Luotonantajien tulee kuluttajansuojalain säännösten nojalla aina kertoa luoton todellinen vuosikorko asiakkaalle, jolloin asiakkaiden on helpompi vertailla eri luottovaihtoehtoja. Luotonantajat käyttävät samaa EU:n direktiivin (98/7/EY) mukaista todellisen vuosikoron laskentakaa-

vaa. Alla olevassa taulukossa osoitetaan miten luoton todellinen vuosikorko määräytyy yksinkertaisimmillaan. Taulukossa esitellään luotto, jolta on tehty yksi nosto ja se on maksettu kertamaksuna takaisin. (Tuhkanen 2006, 34-35.)

Taulukko 1. Todellisen vuosikoron laskeminen luotolle (Tuhkanen 2006, 35).

Tapaus	A
Luoton määrä	2 500,00 €
Nostopalkkio(%/euroa)	1,50/37,50
Korko	7 %
Laina-aika (päiviä)	180
Nosto	2 462,50 €
Takaisinmaksu	2 587,50 €
Kustannukset yht.	125,00 €
Todellinen vuosikorko	10,15 %

A	$\left(\frac{2\,587,50\ \text{€}}{2\,462,50\ \text{€}} - 1 \right) \times \frac{360}{180} = 10,15\ \%$
----------	---

3.3 Korkokaton tarkoitus

Korkokattolakiuudistuksella on pyritty useampaan eri tavoitteeseen. Tarkoituksena ei kuitenkaan ole ollut estää pienehköjen luottojen tarjoamista kokonaan, vaan tavoitteena on ollut hintasääntelyn rajoittamisella hillitä suuressa kasvuvauhdissa ollutta velkaantumista ja mahdollistaa pikaluottojen saaminen kohtuullisemmin ehdoin. Pikaluottoja myönnettiin vuonna 2010 lähes 1,2 miljoonaa kappaletta ja myönnettyjen luottojen yhteismäärä oli 244 miljoonaa euroa. Vuonna 2011 otettujen pikaluottojen määrä kasvoi entisestään siten, että lainoja myönnettiin yhteensä 1,4 miljoonaa kappaletta ja luottojen yhteismäärä oli noin 322 miljoonaa euroa. Pikaluottojen vaikutus velkaantumiseen on ollut erittäin merkittävä, minkä johdosta asiaan on haluttu vaikuttaa lainsäädännön tiukentamisella. Myös luottojen tarjonnan yleistymisen ja luottotuotteiden monimutkaistuminen ovat saaneet aikaan painetta luoda luotonsaajan asemaa turvaavaa sääntelyä. (HE 78/2012; Makkonen 2012, 23).

Korkokattorajan toteuttamista on pohdittu useasta eri näkökulmasta. Asiaa pohtinut työryhmä ehdotti aluksi mietinnöissään, että hintasääntely koskisi vain alle 1 000 eu-

ron suuruisia luottoja, sillä sen suuruisiin luottoihin on liittynyt suhteessa eniten velkaantumiseen liittyviä ongelmia. Luottotarjonnan arveltiin kuitenkin tällöin siirtyvän suurempiin, hintasääntelyn soveltamisalan ulkopuolelle jääviin luottoihin, mikä taas nopeuttaisi kuluttajien velkakierteeseen päätymistä. Tästä johtuen päädyttiin esittämään, että korkokattoraja koskee alle 2 000 euron suuruisia luottoja. Luottoriskit kasvavat tuntuvasti luottosumman kasvaessa, minkä vuoksi oletettiin, että luotonantajat eivät ryhtyisi kiertämään tätä sääntelyä myöntämällä korkokattorajan ylittäviä luottoja. (HE 78/2012.)

Merkittäviä syitä haluttuun muutokseen kasvavan velkaantumisen ohella ovat olleet pikalainojen kohtuuttomat kulut ja korot. Pikaluottojen todelliset vuosikorot ovat vaihdelleet sadoista jopa tuhansiin, minkä vuoksi hintasääntely ehdotettiin toteutettavaksi siten, että säädetään suurin sallittu luoton todellinen vuosikorko. Ehdotuksen mukaan luottosopimukseen perustuva todellinen vuosikorko saisi olla enintään korkolaissa tarkoitettu viitekorko lisättynä 50 prosenttiyksiköllä ja luoton todellista vuosikorkoa laskettaessa huomioitaisiin luoton korko ja luoton johdosta perittävät muut luottokustannukset. Todelliseen vuosikorkoon perustuvan hintasääntelyn kielteisenä puolena pidettiin sitä, ettei se kohtelee erisuuruisia luottoja tasapuolisesti, sillä pienemmissä luotoissa todellinen vuosikorko muodostuu pakosti korkeammaksi luotonmyöntämiseen liittyvien kulujen ollessa samansuuruiset luottomäärästä riippumatta. Koska sääntely koskee kuitenkin vain alle 2 000 euron suuruisia luottoja katsottiin että todellista vuosikorkoa laskettaessa on perusteltua huomioida myös luoton johdosta koituvat muut luottokustannukset. (HE 78/2012.)

3.4 Kuluttajaluottoja koskevaa sääntelyä

Kuluttajaluotoissa on kyse elinkeinonharjoittajan ja kuluttajan välisestä luottosopimuksesta, jolloin luottosuhteeseen sovelletaan pääosin kuluttajansuojalakia. Siviilioikeudellisen suojan lisäksi tärkeänä lisäturvana kuluttajille on myös rikoslaissa säädetty kiskonta, jonka perusteella voidaan tuomita rikosoikeudellisia seuraamuksia. Korkolaki sisältää luonnollisesti myös hyvin oleellista sääntelyä kuluttajaluottoihin liittyen, sillä korkolaissa säädetään rahavelalle maksettavasta korosta. Kuluttajaluot-

toihin liittyvää sääntelyä on ajanmukaistettu useaan otteeseen tavoitteena ehkäistä ylivelkaantumista ja helpottaa maksuvaikeuksissa olevien kuluttajien asemaa. Tässä kappaleessa tuodaan yksityiskohtaisesti esiin korkolain, rikoslain ja kuluttajansuojalain kuluttajaluottoihin liittyviä säännöksiä ja niiden merkitykset käytännössä. (HE 64/2009; Korkolaki 633/1982, 1 §; Lindström 2014, 89).

3.4.1 Viivästyskorko

Suomen pankin ilmoittama viivästyskoron määrittämisessä käytettävä viitekorko toimii perustana lakisääteiselle viivästyskorolle. Korkolain 12 §:ssä tarkoitettu viitekorko on Euroopan keskuspankin viimeisimmässä perusrahoitusoperaatiossa sovellettu korko pyöristettynä ylöspäin lähimpään seuraavaan puoleen prosenttiyksikköön. Viitekorko vahvistetaan aina puolivuositain ja Suomen Pankin on viivymättä julkaistava ilmoitus korkolain 12 §:ssä tarkoitettusta viitekorosta ja sen voimassaoloajasta. (Korkolaki 633/1982, 12 §; Tuhkanen 2006, 51).

Korkolain 4 §:n 1 momentissa säädetään viivästyskoron määrästä. Viivästyskoron määrä on seitsemän prosenttiyksikköä korkeampi kuin korkolain 12 §:ssä tarkoitettu viitekorko. Mikäli velasta ei ole erikseen sovittu maksettavaksi korkoa viivästyskorko määräytyy korkolain 4 §:n 1 momentin mukaisesti. Tällä hetkellä korkolain 12 §:ssä tarkoitettu viitekorko on 0,50 prosenttia eli viivästyskorko on täten 7,5 prosenttia. (Korkolaki 633/1982, 4 §; Suomen pankin www-sivut 2015).

Taulukko 2. Korkolain mukainen viitekorko ja viivästyskorko 2014-2015

Vuosi	Ajanjakso	Viitekorko	Lisäkorko	Viivästyskorko
2015	1.1.-30.6	0,50	7,00	7,50
2014	1.7.-31.12	0,50	7,00	7,50
2014	1.1.-30.6	0,50	7,00	7,50

Velasta maksettavasta viivästyskorosta on kuitenkin mahdollista sopia osapuolten välillä erikseen. Tällöin korkolain 4 §:n 2 momentin mukaan viivästyskorkoa on ensimmäisestä momentista riippumatta maksettava saman perusteen mukaan kuin ennen eräpäivää mikäli korkolain 4 §:n 1 momentin (7,5 %) mukaan määräytyvä vii-

västyskorke on alempi kuin velalle eräpäivää edeltäneeltä ajalta maksettava korko. Korkolain 4 §:n 2 momentin mukaan eräpäivää edeltäneeltä ajalta maksettavaa korkoa on kuitenkin maksettava enintään 180 vuorokauden ajan siitä, kun velka on kokonaisuudessaan erääntynyt. Lisäksi, jos velkaa koskeva tuomioistuimen tuomio annetaan ennen mainitun 180 päivän pituisen ajanjakson päättymistä, korkoa on maksettava saman perusteen mukaan kuin ennen eräpäivää vain tuomion antamiseen saakka. (Lindström 2014, 149; Korkolaki 633/1982, 4 §).

Ennen korkolain 4 §:n 2 momenttiin 1.2.2010 tullutta muutosta lakisääteistä viivästyskorkoa suurempaa korkoa ei oltu ajallisesti rajoitettu ollenkaan. Tämä tarkoitti sitä, että mikäli osapuolet olivat esimerkiksi sopineet kuluttajaluotolle maksettavaksi koroksi 30,00 % tuli velallisen suorittaa kyseiselle velalle korkoa sovitun ehdon mukaisesti siihen asti kunnes velan pääoma oli loppuun maksettu. Korkolain 4 §:ään haluttiin tämän vuoksi muutos, sillä juoksevaan korkoon sidottua viivästyskorkoa pidettiin erittäin ankarana etenkin niille velallisille, jotka eivät maksuvaikeuksien vuoksi kyenneet maksamaan luottoa takaisin. Tyypillisimmin lakisääteistä viivästyskorkoa suurempaa korkoa perittiin etenkin kuluttajaluotoista. Nykyään korkolain säädösten nojalla myös erääntyneiden kuluttajaluottojen osalta on maksettava korkoa saman perusteen mukaan kuin ennen eräpäivää vain 180 vuorokautta velan erääntymisestä tai tuomion antamiseen saakka mikäli viivästyskoron määrä on korkeampi kuin korkolain 4 §:n 1 momentissa (7,5 %) tarkoitettu viivästyskorke. (HE 64/2009.)

3.4.2 Kiskonta

Aiemmin kiskonnän tunnusmerkistön täyttymistä verrattiin julkisen valvonnan alaisen rahalaitosten vaatimiin korkoihin. Rikoslain 36 luvun 6 §:ssä säädetään kiskonnasta. Kiskonnasta tuomitaan se, joka luotonannossa ottaa korkoa tai muuta taloudellista etua, joka on selvästi epäsuhteessa luotonantajan suoritukseen kun huomioidaan myönnetyn luoton määrä, luottoaika, luottosopimuksen muut ehdot, luottoon liittyvät luottoriskit, luoton rahoittamisesta aiheutuneet tavanomaiset kulut ja luottotoiminnan tavanomaiset yleiskulut. (Rikoslaki 39/1889 36:6 §.)

Kiskontasäännöksen tavoitteena on ehkäistä hädänalaisessa tai muutoin sopimus-kumppaniaan selkeästi heikommassa asemassa olevan henkilön hyväksikäyttäminen. Kiskonnan rangaistavuus ei edellytä aloitetta velkojalta. Kiskonnaksi riittää se, että korko voidaan selvästi havaita kohtuuttoman suureksi. Useimmiten luottokiskonta tapahtuu kuitenkin olosuhteissa, joissa käytetään hyväksi luottoa hakevan taloudellista ahdinkoa tai ymmärtämättömyyttä. Kiskonta on kuitenkin aina rangaistavaa, myös silloin kun uhri itse ehdottaisi kohtuutonta sopimusehtoa toiselle osapuolelle. Kohtuuttomuusarviointi tulisi kuitenkin tehdä aina tapauskohtaisesti. Luotonantajan riski on syy, jolla voidaan perustella tavallista pankkikoron ylittämistä varsinkin silloin kun luotolla ei ole vakuuksia tai luotonsaajalla on maksuhäiriöitä. Lainan suuruus ja maksuaika vaikuttavat myös oleellisesti kohtuuttomuusarvostelussa, sillä esimerkiksi pienellä ja lyhytaikaisella luotolla on yleensä korkeampi korko kuin pitkäaikaisella suurella lainalla. Erityisen tärkeää kohtuuttomuutta tutkittaessa on myös arvioida korkoa suhteessa luotonantajan suoritukseen. Kiskontarikokset tulevat kuitenkin vain harvoin rikosasioina käsiteltäviksi, sillä usein siviilioikeudelliset oikeussuojakeinot antavat loukatulle riittävää suojaa. (Lappi-Seppälä ym. 2013, 1001-1003; Lindström 2014, 156-157).

Kuluttajansuojalain määritelmän mukaan kuluttajaluottoja ovat kaikki elinkeinoharjoittajan kuluttajalle myöntämät luotot. Kuluttajaluottoja sääntelee tästä syystä pääasiassa kuluttajansuojalaki. Luottokustannusten kohtuullisuutta voidaan arvioida kuluttajansuojalain 4 luvussa tarkoitetun, kohtuuttomia sopimusehtoja koskevan sääntelyn nojalla. Tästä johtuen kuluttajaluotoista perittyjä korkoja ja muita kustannuksia on ensisijaisesti arvioitu kuluttajansuojalain kautta. Viime kädessä kohtuuttomien luottokustannusten periminen voi kuitenkin täyttää myös rikoslaissa tarkoitetun koronkiskonnan tunnusmerkistön. (HE 78/2012; Karttunen, Laasanen, Sippel, Uitto & Valtonen, 2012, 212).

Luottokiskontaa koskevaa rikoslain säännöstä haluttiin ajanmukaistaa vuonna 2009, sillä tutkimusten perusteella havaittiin pikaluottojen vaikutus velkaantumiseen ja monia muita ongelmia pikaluottojen tarjonnassa sekä markkinoinnissa. Tarkempia rajoja kiskonnan osalta ei kuitenkaan asetettu, vaan pääasiallinen tavoite oli helpottaa vertailua pikaluottojen välillä ja vaatia luotonantajia esittämään markkinoinnissaan

luoton todellinen vuosikorko. Korkolakiin ehdotettiin kuitenkin muutosta, joka myös vaikuttaisi erääntyneisiin luottoihin, sillä ehdotuksen mukaan viivästyskorkoa on maksettava saman perusteen mukaan kuin ennen eräpäivää 180 vuorokautta velan erääntymisestä tai enintään tuomion antamiseen saakka mikäli viivästyskoron määrä on korkeampi kuin korkolain 4 §:n 1 momentissa (7,5 %) tarkoitettu viivästyskorko. Kiskontaa ja korkoa koskevat muutokset astuivat voimaan 1.2.2010. (HE 64/2009.)

3.4.3 Kuluttajansuoja

Sopimuksen osapuolten velvoitteet ja oikeudet määräytyvät ensisijaisesti lainsäädännön ja osapuolten keskenään laadittujen sopimusehtojen perusteella. Mikäli kysymyksessä on pakottavan sääntelyn piirissä oleva sopimus ovat velvoittavuusjärjestyksessä pakottavat säännökset ensimmäisenä. Kuluttajansuojalaki sisältää joukon säännöksiä, jotka koskevat kaikkia kuluttajasopimuksia erityisesti sopimusehtojen kohtuuttomuuteen liittyen. Kuluttajaluottoihin sovelletaan kuluttajansuojalain pakottavia säännöksiä, minkä vuoksi elinkeinonharjoittajat eivät voi näistä säännöksistä poiketa. (Hemmo 2013, 9-10; Makkonen 2012, 30).

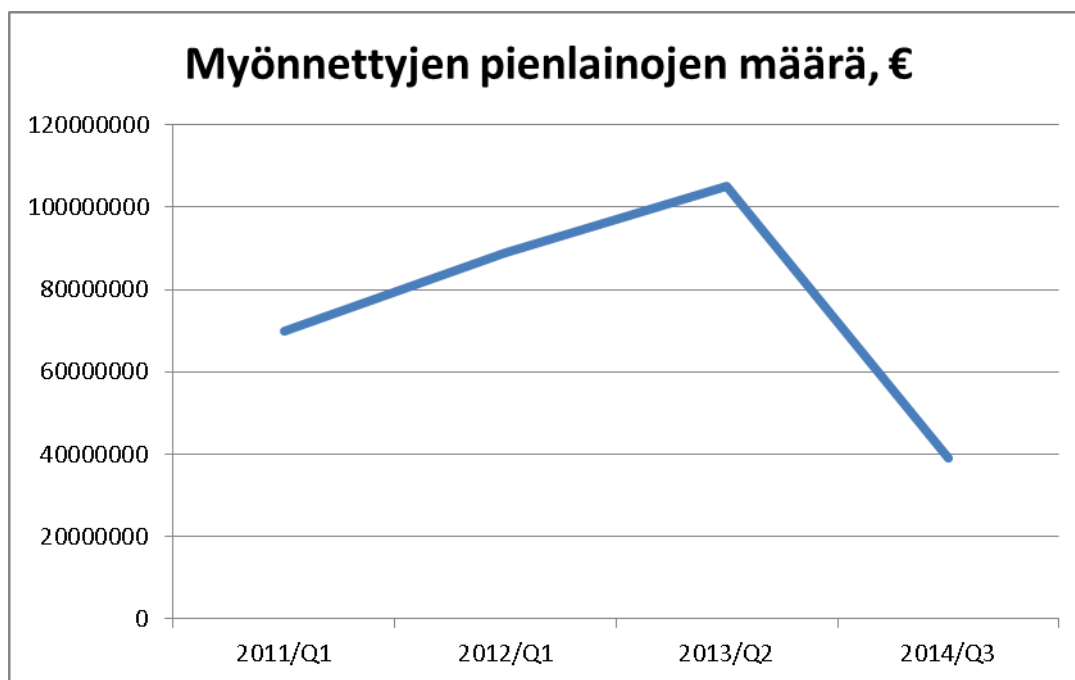
Pelkästään kuluttajaluottoihin liittyvien säädösten lisäksi kuluttajansuojalaissa säädetään myös sopimuksen sovittelusta ja tulkinnasta sekä sopimusehtojen sääntelystä. Sopimusehdon ollessa kohtuuton kuluttajan kannalta tai jos sen soveltaminen johtaisi kohtuuttomuuteen, voidaan ehtoa joko sovitella tai jättää kokonaan huomiotta. Kohtuuttomuutta arvioitaessa on huomioitava sopimuksen sisältö, osapuolten asema sekä sopimusta tehtäessä vallinneet olot ja muut vastaavat seikat. Mikäli sopimuksen voimaan jääminen muilta osin muuttumattomana ei ole ehdon sovittelun vuoksi kohtuullista, voidaan sopimusta sovitella myös muilta osin tai jopa määrätä raukeamaan kokonaan. (Kuluttajansuojalaki 38/1978, 4:1 §.)

4 LUOTONANTAJAT

4.1 Korkokaton vaikutus

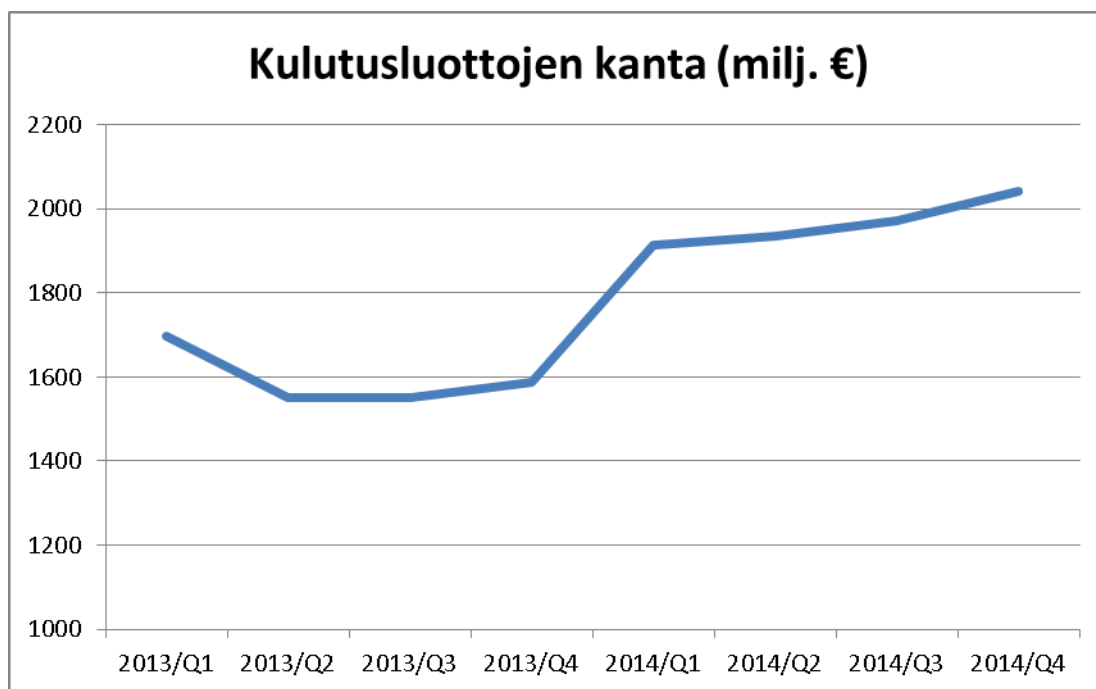
Myönnettyjen pienlainojen määrä kasvoi usean vuoden ajan merkittävää vauhtia. Vuoden 2011 ensimmäisen neljänneksen aikana uusia pienlainoja myönnettiin 70 miljoonaa euroa, yhteensä 321 000 kappaletta. Vuoden 2012 ensimmäisen neljänneksen aikana pienlainoja myönnettiin 89 miljoonalla euro, yhteensä 371 471 kappaletta ja vuoden 2013 toisen neljänneksen aikana pienlainoja myönnettiin jo 105 miljoonaa euroa, yhteensä 284 240 kappaletta. Korkokatto on kuitenkin tullut voimaan 1.6.2013, joten vuositason verrattaessa laskusuhdanne on alkanut jo vuonna 2013, sillä pienlainoja myönnettiin euromääräisesti 18 prosenttia vähemmän kuin vuonna 2012. (Tilastokeskuksen www-sivut 2015.)

Korkokaton voimaantulon jälkeen muutos on ollut merkittävä, sillä vuoden 2014 kolmannen neljänneksen aikana uusia pienlainoja myönnettiin enää yhteensä 100 581 kappaletta, n. 39 miljoonalla eurolla. Myönnettyjen pienlainojen määrä on lähes 41 prosenttia vähemmän kuin edellisen vuoden vastaavalla neljänneksellä ja 10 prosenttia vähemmän kuin edellisellä neljänneksellä. Pienlainojen myöntämisen laskusuhdanne on nimenomaan seurausta voimaantulleesta korkokatosta, jonka johdosta myös osa pienlainayrityksistä lopetti toimintansa ja osa uudisti palvelutarjontaansa isompien luottojen ja joustoluottojen suuntaan. Kuluttajaluottojen myöntäminen on mahdollista, jos luotonantajalla on luottolaitostoimilupa tai luotonantaja on hyväksytty Etelä-Suomen aluehallintoviraston ylläpitämään luotonantajarekisteriin. Luotonantajia oli 76 vielä vuonna 2013, mutta tällä hetkellä Etelä-Suomen aluehallintoviraston pitämässä luotonantajarekisterissä on kirjattuna enää 48 luotonantajaa. (Aluehallintoviraston www-sivut 2015; Makkonen 2012, 22; Tilastokeskuksen www-sivut 2015).

Kuvio 1. Pienlainojen kehitys 2011-2014 (Tilastokeskuksen www-sivut 2015).

Samaan aikaan kuitenkin kotitalouksille myönnettyjen kulutusluottojen eli suurempien luottojen kanta on noussut vuodesta 2013 lähtien. Rahoituslaitosten myöntämien kulutusluottojen määrä kotitalouksille oli vuoden 2013 alussa 1 698 miljoonaa euroa kun vuoden 2014 lopulla myönnettyjen kulutusluottojen määrä oli 2 043 miljoonaa euroa. Joulukuussa 2014 kotimaisten muiden rahoitus-, vakuutuslaitosten ja julkisyhteisöjen myöntämien luottojen luottokanta oli kokonaisuudessaan 92 miljardia euroa. (Kuvio 2; Tilastokeskuksen www-sivut 2015). Luotonantajien ja pienlainojen määrän lasku on kiistatta seurausta 1.6.2013 voimaan tulleesta korkokatosta. Kulutusluottojen määrän kasvu ei ole kuitenkaan suoraan perusteltavissa korkokattolakiuudistuksella, mutta osittain kasvuun on varmasti vaikuttanut se, että useat aiemmin pienlainoja myöntäneet yhtiöt ovat korkokaton voimaantulon jälkeen ryhtyneet myöntämään isompia luottoja.

Kuvio 2. Kulutusluottojen kanta 2013-2014 (Tilastokeskuksen www-sivut 2015).

4.2 Korkokaton ylittävät luotot

Lainsäätäjän oletuksesta huolimatta osa luotonantajista on muuttanut toimintaansa siten, että korkokaton voimaantulon jälkeen pienlainojen sijaan on ruvettu myöntämään 2 000 euron suuruisia tai isompia luottoja. Näin toimimalla luotonantajat ovat saaneet aikaan tilanteen, jossa luoton todellista vuosikorkoa ei ole rajoitettu ollenkaan. Useat luotonantajat ovat ainakin tulkinneet lakia juuri siten, että korkokattoraja koskee vain alle 2000 euron suuruisia luottoja, sillä osalla luotonantajista luottojen todelliset vuosikorot ylittävät korkokattorajan selkeästi. Etelä-Suomen aluehallintoviraston ylläpitämästä luotonantajarekisteristä löytyi 17 luotonantajaa, jotka tällä hetkellä myöntävät 2 000 euron suuruisia tai isompia luottoja joiden todellinen vuosikorko ylittää kuluttajansuojalain 7 luvun 17 a §:ssä säädetyn korkokattorajan (50,50%). Seuraavalla sivulla olevaan taulukkoon on kerätty tällä tavoin korkokattoa tulkitsevat luotonantajat, myönnettävän luoton määrä ja luottokohtainen todellinen vuosikorko. Tiedot on kerätty luotonantajien omilta internet-sivuilta.

Taulukko 3. Korkokattorajan ylittävät luotot

Luotonantaja	Luoton määrä	Luotto-tuote	Todellinen vuosikorko
4finance Oy	2 000,00	Luotto	446,00 %
Aasa Oy	2 000,00	Kulutusluotto	108,04 %
AA-Yleislaina Oü, Suomen sivuliike	2 000,00	Kertaluotto	109,87 %
Businesspojat Oy	2 000,00	Kertaluotto	304,00 %
C Finance Oy	2 000,00	Jatkuva luotto	81,30 %
DFC Nordic Oy	2 100,00	Käyttölaina	79,86 %
Ferratum Finland Oy	2 000,00	Joustoluotto	103,42 %
Get Capital Oy	2 000,00	Joustoluotto	123,00 %
J.W.-Yhtiöt Oy	2 000,00	Tililuotto	119,86 %
Lainasto Oy	2 000,00	Tililuotto	122,54 %
Luoteen Sirtox Oy	2 000,00	Luottolimiitti	118,14 %
NDN Yhtiö Oy	2 000,00	Kertaluotto	119,67 %
OPR-Vakuus Oy	2 000,00	Kertaluotto	99,69 %
Oy Netford Capital Ltd	2 000,00	Luotto	340,75 %
RR Finance Finland Oy	2 000,00	Luottotili	163,90 %
Top Finance Oy	2 000,00	Tililuotto	126,18 %
TACT Finance oy	2 000,00	Luottolimiitti	175,35 %

4.3 Korkokattoa noudattavat isot luotot

Kaikki luotonantajat eivät ole tulkinneet korkokattoa siten, että se koskee vain 2 000 euroa pienempiä luottoja. Monilla luotonantajilla on varmasti myös ollut tarkoituksena tarjota luottoa paremmin ehdoin ja näin saada kuluttajat hakemaan luottoa heiltä kilpailijan sijaan. Tällä hetkellä 2 000 euron suuruisia tai suurempia luottoja korkokaton mukaisin ehdoin tarjoavia ovat ainakin alla mainittuun taulukkoon kerätyt luotonantajat. Tiedot on kerätty luotonantajien omilta internet-sivuilta.

Taulukko 4. Korkokattorajan mukaiset luotot

Luotonantaja	Luoton määrä	Luotto-tuote	Todellinen vuosikorko
Cashbuddy Oy	3 000,00	Kulutusluotto	35,55 %
Lainaamo Oy	500 - 15 000	Luotto	12,90 – 21,90 %
MCB Finance Finland Oy	250 - 3 000	Joustolimiitti	34,19 – 49,97 %
Medicum Loan Oy	2 000,00	Kertaluotto	19,50 %
Santander Consumer Finance Oy	2 000 - 50 000	Laina	4,57 - 18,87 %

4.4 Luottomarkkinoiden nykytila

Korkokatolla on ollut positiivisia vaikutuksia jo alle kahden vuoden voimassaolon aikana. Myönnettyjen pienlainojen määrät ovat mm. laskeneet merkittävästi ja luotonantajien määrä on myös pienentynyt. Useat edelleen toimivat luotonantajat ovat korkokaton johdosta kuitenkin ryhtyneet tarjoamaan isompia lainasummia aiempien pienlainojen suhteen. Aiemmin kuluttaja saattoi hakea muutaman sadan euron lainaa ja nyt hänelle tarjotaan helposti suoraan 2 000 euron lainalimiittiä. Tällöin myös monien luotonantajien näkemyksen mukaan korkokatto ei rajoita luoton todellista vuosikorkoa, minkä johdosta luottojen todelliset vuosikorot ylittävät korkokattorajan.

Sääntelyn tarkoituksena oli alun perin parantaa luottotarjontaa kuluttajien kannalta, mahdollistaa etenkin pikaluottojen saamisen edullisimmin ehdoin ja sitä kautta myös vähentää velkaantumista. Alle 2 000 euron luottojen osalta muutoksen voidaan katsoa onnistuneen, mutta se on myös johtanut isompien luottojen myöntämiseen, joka myös hankaloittaa vaikeassa taloustilanteessa olevien tilannetta. Suomalaisten velkaantuminen on myös edelleen ollut kasvussa ja maksuhäiriöisiä suomalaisia on jo suhteellisesti enemmän kuin 90-luvun laman aikana. Korkokatto ja sen tuomat vaikutukset eivät tietenkään ole ainoa syy kasvavaan velkaantumiseen. Korkokatto ei kuitenkaan ole vaikuttanut velkaantumiseen ja luottomarkkinoihin täysin toivotulla ta-

valla, sillä samalla kun yhteen ongelmaan on saatu ratkaisu, on luotu uusi ongelma, joka vaikuttaa ihmisten velkaantumiseen. (Oikeusministeriön www-sivut 2015; YLE:n www-sivut 2015).

5 OIKEUSKÄYTÄNTÖÄ KORKOKATON SOVELTAMISESTA

5.1 Käräjäoikeudet

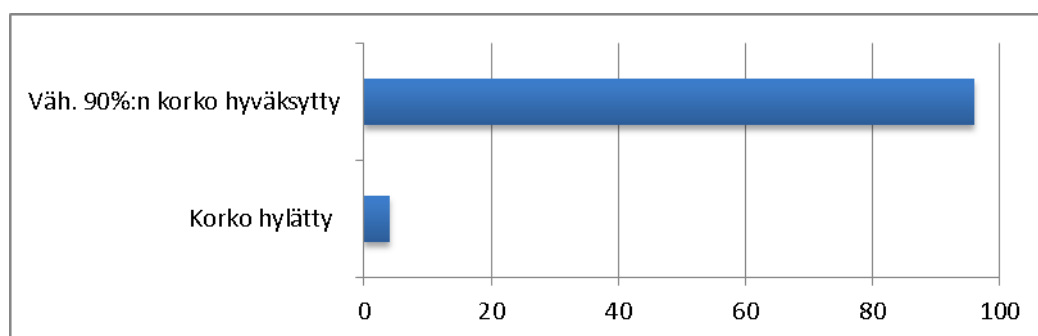
Tässä kappaleessa käydään läpi käräjäoikeuksien ratkaisuja tapauksissa, joissa kannan perusteena oleva luottosopimus on tehty korkokaton voimaantumisen jälkeen, luoton määrä on ollut vähintään 2 000 euroa ja korkovaatimus on ylittänyt korkokattorajan. Työn toimeksiantajalta on saatu 200 käräjäoikeuden ratkaisua oikeuskäytännön tutkimista varten. Tapauksissa olleet korkovaatimukset ovat vähintään 90,00 % ja ratkaisut on annettu vuosien 2013 - 2015 aikana. Työn liitteeseen 1 on kerätty taulukko ratkaisuista, jotka on annettu 1.12.2013 – 31.5.2014 ja liitteeseen 2 on kerätty taulukko ratkaisuista, jotka on annettu 1.6.2014 – 15.3.2015. Taulukkoihin on kerätty ratkaisun antaneen käräjäoikeuden nimi, tuomiopäivä, ratkaisunumero, diaarinumero, korkovaatimus ja käräjäoikeuden tuomitsema korko.

Kaikki tutkittavana olleet tapaukset ovat alkaneet siten, että vapaamuotoiset perintätoimet eivät tuottaneet tulosta, minkä vuoksi velkoja aloitti oikeudellisen perinnän jättämällä summaarisen haastehakemuksen käräjäoikeuteen. Summaarista haastehakemusta käytetään asioissa, jotka ovat velkojan mukaan riidattomia. Summaaristen asioiden tulisi olla sisällöltään myös yksinkertaisia ja koskea tietyn määräistä saamista. Valtaosa käräjäoikeuksissa käsiteltävistä maksuvelvoiteasioista on nimenomaan summaarisia asioita ja saatavan perusteena on usein esimerkiksi vuokrat, puhelin- tai sähkölasku tai kassa kuluttajaluotto. Mikäli velallinen ei suorita saatavaa vapaamuotoisten perintätoimien johdosta on velkojan käytännössä aloitettava oikeudellinen perintä saadakseen saatavalleen ulosottokelpoisen tuomion, jonka perusteella velkoja voi pyytää saatavansa täytäntöönpanoa ulosottoviranomaisilta. Pelkistettynä kyse on siitä, että velkoja pyytää käräjäoikeutta velvoittamaan velallisen suorittamaan vaadi-

tun saatavan, jonka jälkeen asia voidaan siirtää ulosottoon perittäväksi. Kun kyseessä on riidaton saatava ei siis ole tarvetta täysmittaiselle oikeudenkäynnille vaan yksinkertaiselle ja nopealle prosessille eli summaariselle menettelylle. (Bräysy 2013, 27; Linna 2012, 53-54).

5.1.1 Ratkaisut 1.12.2013 – 31.5.2014

Tutkittavana olevista ratkaisuista 100 annettiin 1.12.2013 – 31.5.2014 ja näistä vain neljässä oli hylätty korkovaatimukset ilmeisen perusteettomina. Kaikissa muissa 96 tapauksessa kärjäoikeudet hyväksyivät kantajan korkovaatimuksen ja tuomitsivat vastaajan suorittamaan luoton pääomalle vähintään 90,00 %:n suuruista viivästyskorkoa korkolain 4 §:n 2 momentin mukaan 180 vuorokautta velan erääntymisestä tai tuomion antamispäivään saakka mikäli tuomio annettiin ennen 180 vuorokauden tultua täyteen velan erääntymisestä. Kaikki ratkaisut, joissa korkovaatimus hylättiin annettiin Päijät-Hämeen kärjäoikeudessa ja korkokattorajan ylittävän korkovaatimuksen sijaan vastaajat tuomittiin suorittamaan luoton pääomalle viivästyskorkoa korkolain 4 §:n 1 momentin (7,5 %) mukaan. Ratkaisuista 14/13521 ja 14/67 kantaja valitti hovioikeuteen. Itä-Suomen hovioikeus ratkaisi Päijät-Hämeen kärjäoikeuden ratkaisua 14/67 koskevan asian 5.6.2014 ja ratkaisua 14/13521 koskevan asian 20.8.2014. Kummassakaan tapauksessa Itä-Suomen hovioikeus ei muuttanut kärjäoikeuden ratkaisua eli kärjäoikeuden päätökset jäivät voimaan. Itä-Suomen hovioikeuden 5.6.2014 antamasta tuomiosta 378 kantaja sai valitusluvan korkeimpaan oikeuteen, jossa asian käsittely on vielä kesken.

Kuvio 3. Ratkaisut 1.12.2013 – 31.5.2014

Erityisen huomioitavaa 1.12.2013 – 31.5.2014 annetuissa ratkaisuihin on se, että Päijät-Hämeen kärjäoikeutta lukuun ottamatta kärjäoikeudet eivät ole ratkaisuihin katsoneet korkovaatimusten olevan kohtuuttomia tai muutoin pakottavan lainsäädännön vastaisia. Päijät-Hämeen kärjäoikeus on perustellut ratkaisuihin korkovaatimuksen olevan oikeudenkäymiskaaren nojalla selvästi perusteeton, jolloin kanne voidaan tältä osin hylätä. (Oikeudenkäymiskaari 4/1734, 5:13 §). Päijät-Hämeen kärjäoikeudessa on kuitenkin myös 17.3.2014 annettu ratkaisu 14/4100, jossa hyväksyttiin kantajan korkovaatimus suuruudeltaan 106,80 %. Tämä ratkaisu on täysin ristiriidassa muiden tutkittavana olleiden ratkaisujen kanssa, jotka annettiin Päijät-Hämeen kärjäoikeudessa.

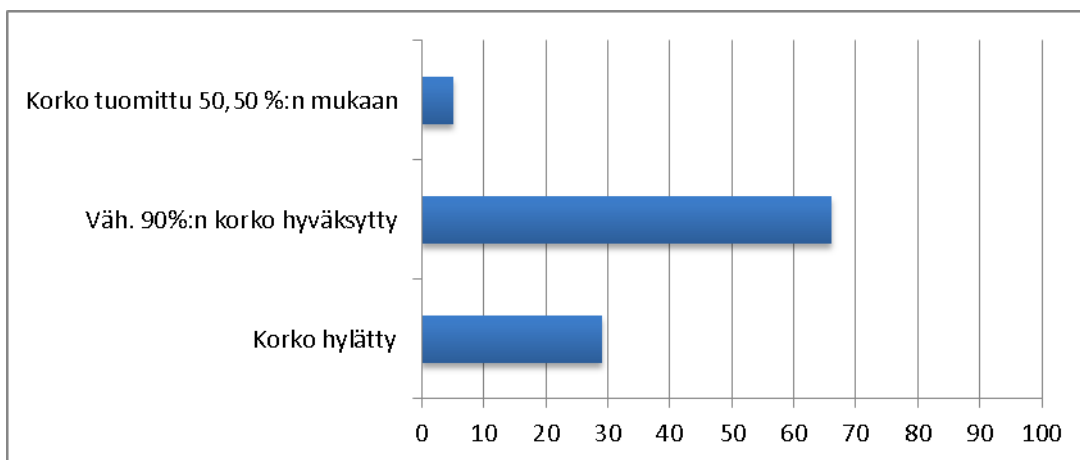
5.1.2 Ratkaisut 1.6.2014 – 15.3.2015

Tutkittavana olevista ratkaisuista 100 annettiin 1.6.2014 – 15.3.2015 ja tällä aikavälillä annetuissa ratkaisuihin on jo huomattavasti enemmän eriäviä tulkintoja kärjäoikeuksien välillä. Ratkaisuja, joissa korkovaatimus hylättiin kokonaan tai osittain oli yhteensä 34. Kaikki muut 66 ratkaisua olivat sellaisia, joissa kärjäoikeudet hyväksyivät kantajan korkovaatimuksen ja tuomitsivat vastaajan suorittamaan luoton pääomalle vähintään 90,00 %:n suuruista viivästyskorkoa korkolain 4 §:n 2 momentin mukaisesti. Korkovaatimus hylättiin 29 ratkaisussa korkolain 4 §:n 1 momentin ylittäviltä osin eli korkokattorajan ylittävän vaatimuksen sijaan vastaajat tuomittiin näissä tapauksissa suorittamaan lakisääteistä viivästyskorkoa (7,5 %). Lopuissa 5 ratkaisussa vastaajat tuomittiin suorittamaan viivästyskorkoa korkokattorajan mukaisesti. Viivästyskoroksi tuomittiin viitekorko lisättynä 50,00 prosenttiyksiköllä eli 50,50 % korkolain 4 §:n 2 momentin mukaisesti.

Itä-Suomen hovioikeuden 5.6.2014 antamalla ratkaisulla 378 on ollut merkittävä vaikutus kärjäoikeuksien lainkäyttöön tutkittavissa olleissa ratkaisuihin 5.6.2014 jälkeen. Kaikki ratkaisut, joissa korkovaatimus hylättiin osittain tai kokonaan on viitattu mainittuun Itä-Suomen hovioikeuden ratkaisuun ja siinä olleisiin perusteluihin. Kärjäoikeudet ovat näissä ratkaisuihin antaneet erityistä painoarvoa sille, että myön-

tämällä kuluttajalle 2 000 euron tai sitä suuremman luoton luotonantaja on kiertänyt kuluttajansuojalain sääntelyä, mikä on ollut selkeästi lainsäätäjän tahdon vastaista, sillä tällöin velallisen luotostaan maksamaa koron määrää ei olisi millään tavalla rajoitettu. Korkovaatimusten on katsottu olevan kohtuuttomia ja selvästi lain vastaisia, minkä vuoksi viivästyskoron kohtuuttomuus on voitu ottaa viran puolesta huomioon. Käräjäoikeudet ovat myös ottaneet huomioon kuluttajansuojalain 4 luvun 1 §:ssä olevan periaatteen, jonka mukaan kuluttajan kannalta kohtuutonta ehtoa voidaan sovitella tai jättää huomioon ottamatta.

Tästä johtuen 29 ratkaisussa, joissa korkovaatimus hylättiin, vastaajat tuomittiin suorittamaan korkovaatimuksen viivästyskorkoa korkolain 4 §:n 1 momentin (7,5 %) mukaisesti. Muut 5 ratkaisua, joissa korkovaatimukset hylättiin annettiin Vantaan käräjäoikeudessa. Vantaan käräjäoikeus on ratkaisuisaan viitannut myös Itä-Suomen hovioikeuden ratkaisuun ja todennut kantajan vaatiman viivästyskoron olleen lainsäätäjän tarkoituksen vastainen. Vastaajat kuitenkin tuomittiin suorittamaan kantajalle viivästyskorkoa korkokaton mukaisesti eli 50,50 %:n suuruista korkoa 180 vuorokautta velan erääntymisestä tai tuomion antamiseen saakka. Vantaan käräjäoikeus on ratkaisuisaan sovitellut kohtuuttomaksi katsottua sopimusehtoa, kun muut käräjäoikeudet ovat korkovaatimuksia hylätessään jättäneet kohtuuttoman sopimusehdon huomiotta ja tuominneet pääomalle lakisääteistä korkolain 4 §:n 1 momentin (7,5 %) mukaista viivästyskorkoa.

Kuvio 4. Ratkaisut 1.6.2014 – 15.3.2015

Tutkittavana on ollut vain 100 käräjäoikeuden ratkaisua, mutta jo niiden perusteella on havaittavissa epäselvyyttä oikeuskäytännön suhteen. Osa käräjäoikeuksista on katsonut korkovaatimusten olevan kohtuuttomia ja hylännyt kohtuuttomat korkovaatimukset. Silti suurin osa käräjäoikeuksista näyttäisi ratkaisujen perusteella tulkitsevan korkovaatimusten olevan lain mukaisia, sillä 66 tapauksessa hyväksyttiin vähintään 90,00 %:n korkovaatimus. Tutkittavissa ratkaisuissa on myös havaittavissa eriäviä tulkintoja jopa saman käräjäoikeuden ratkaisuissa. Oulun käräjäoikeus on esimerkiksi 1.9.2014 kahdessa ratkaisussaan hylännyt kantajan korkovaatimukset viitaten koron kohtuuttomuuteen ja Itä-Suomen hovioikeuden ratkaisuun, mutta 12.11.2014, 19.1.2015, 23.1.2015 ja 5.2.2015 annetuissa ratkaisuissa vastaajat on tuomittu suorittamaan vähintään 90,00 %:n korkoa luoton pääomalle. Tuusulan käräjäoikeus on myös hylännyt korkovaatimukset 2.9.2014 ja 28.8.2014 annetuissa ratkaisuissaan. Silti 4.9.2014 annetussa ratkaisussa vastaaja tuomittiin suorittamaan pääomalle 118,80 %:n suuruista viivästyskorkoa korkolain 4 §:n 2 momentin mukaisesti. Ratkaisut ovat olleet linjattomia käräjäoikeuksien välillä ja jopa samassa käräjäoikeudessa.

5.1.3 Tulokset

Tutkittavana oli yhteensä 200 käräjäoikeuksien antamaa ratkaisua ajalta 1.6.2013 – 15.3.2015. Tutkittavana olleiden ratkaisujen määrä on pieni verrattuna siihen miten paljon asioita käsitellään käräjäoikeuksissa, mutta ne antavat kuitenkin suuntaa siitä, miten kuluttajaluottoihin liittyviä asioita on tulkittu.

Ennen Itä-Suomen hovioikeuden 5.6.2014 antamaa ratkaisua linja käräjäoikeudesta riippumatta on ollut pääosin selkeä. Päijät-Hämeen käräjäoikeutta lukuun ottamatta kaikki käräjäoikeudet ovat hyväksyneet vähintään 2 000 euron kuluttajaluotoille korkokattorajan ylittäneet korkovaatimukset, eikä vaatimusten ole katsottu olevan kuluttajansuojalain vastaisia. Päijät-Hämeen käräjäoikeus on ensimmäisenä käräjäoikeutena hylännyt vaatimukset ja Itä-Suomen hovioikeuden ratkaisun jälkeen linjattomuus oikeuskäytännössä on alkanut.

Kesäkuun 2014 jälkeen tutkittavana olleissa tapauksissa käytäntö ei ole ollut enää niin selkeää. Useimmat käräjäoikeudet ovat selkeästi ottaneet sen linjan, että korkovaatimukset ovat kohtuuttomia ja ne on hylätty korkolain 4 §:n 1 momentin (7,5 %) ylittäviltä osin. Jotkut käräjäoikeudet ovat antaneet ratkaisuja, jotka ovat ristiriidassa muiden samassa käräjäoikeudessa annettujen ratkaisujen kanssa ja monet käräjäoikeudet ovat edelleen hyväksyneet korkovaatimukset sellaisenaan. Muun muassa Espoon, Helsingin, Pirkanmaan, Keski-Suomen ja Varsinais-Suomen käräjäoikeuden ratkaisuissa on edelleen poikkeuksetta hyväksytty vähintään 90,00 %:n korkovaatimukset. Kaikki ratkaisut huomioiden on havaittavissa lain käytön vaihtelevan hyvin paljon. Tämä viittaa siihen, että oikeuskäytäntö ja lainsäädäntö ei ole tältä osin tarpeeksi selkeä ja yksiselitteinen.

5.2 Hovioikeudet

Itä-Suomen hovioikeus on tähän mennessä ainoa hovioikeus, jossa on ratkaistu korkokaton voimaantumisen jälkeen vähintään 2 000 euron suuruisien luottojen korkovaatimuksiin liittyviä asioita. Itä-Suomen hovioikeus on ottanut kantaa korkokattoa koskevaan säädökseen kahdessa ratkaisussaan. Ensimmäinen hovioikeuden käsittelyssä oleva asia koski tapausta, jossa kantaja oli alun perin vaatinut pääomaa 2 836,94 euroa ja tälle 118,80 prosentin viivästyskorkoa velan erääntymisestä 180 vuorokautta tai enintään tuomion antamiseen saakka ja tämän jälkeen korkolain 4 §:n 1 momentin (7,5 %) mukaista viivästyskorkoa. Käräjäoikeus hylkäsi kantajan korkovaatimuksin korkolain 4 §:n 1 momentin (7,5 %) ylittäviltä osin ilmeisen perusteettomana, minkä johdosta kantaja valitti asiasta hovioikeuteen. (HO:2014:378.)

Itä-Suomen hovioikeus katsoi myös kantajan korkovaatimuksen olevan pakottavan lainsäädännön vastainen, jonka vuoksi käräjäoikeuden ratkaisu hylätä vaatimus korkolain 4 §:n 1 momentin (7,5 %) ylittäviltä osin oli perusteltu. Hovioikeus katsoi, että joustoluoton luottoraja on kiistatta ollut 2 000 euroa, eikä siihen siten kuuluisi soveltaa kuluttajansuojalain 7 luvun 17 a §:ssä tarkoitettua korkokattosäädöstä. Lainsäätäjällä oli kuitenkin oletettavasti vähintään 2 000 euron suuruisissa lainoissa luottoriski kasvaa tuntuvasti, eikä sen vuoksi odottanut luotonantajien ryhtyvän kiertämään

sääntelyä myöntämällä suurempia luottoja. Lainsäätäjän olettaus on osoittautunut virheelliseksi, sillä myöntämällä täsmälleen 2 000 euron suuruisen tililuoton luotonantaja oli kiertänyt korkokattorajan ja saanut aikaan sen, että velallisen luotosta maksettavan juoksevan koron määrää ei ole rajoitettu. Hovioikeus katsoi että tämä on ollut selvästi lainsäätäjän tahdon vastaista. Tämän lisäksi vaatimus koskee viivästyskorkoa, jota koskeva sääntely on kuluttajan suojaksi pakottavaa ja harkinnassa on huomioitu myös kuluttajansuojalain 4 luvun 1 §, jonka periaatteen mukaan kuluttajan kannalta kohtuutonta ehtoa voidaan sovittaa tai jättää huomioon ottamatta. Näillä perusteilla hovioikeus hylkäsi kantajan valituksen. Kantaja sai valitusluvan korkeimpaan oikeuteen, jossa asian käsittely on vielä kesken. (HO:2014:378; HO:2014:558).

Itä-Suomen hovioikeuden käsittelyssä ollut toinen tapaus koski asiaa, jossa kantaja vaati vastaajaa suorittamaan tälle pääomaa 3 127,28 euroa ja sille 108,00 prosentin viivästyskorkoa velan erääntymisestä 180 vuorokautta tai enintään tuomion antamiseen saakka ja tämän jälkeen korkolain 4 § 1 momentin mukaista viivästyskorkoa. Käräjäoikeus hylkäsi kantajan korkovaatimuksen myös tässä tapauksessa korkolain 4 §:n 1 momentin ylittäviltä osin ilmeisen perusteettomana. Itä-Suomen hovioikeus hylkäsi kantajan valituksen aiemman tapauksen tavoin, jonka perusteella käräjäoikeuden ratkaisun lopputulosta ei muutettu. Hovioikeus perusteli ratkaisuaan samoin perusteilla kuin aiemmassa käsittelyssä olleessa tapauksessa painoarvon ollessa kuluttajansuojassa, viivästyskoron kohtuuttomuudessa ja luotonantajan tavassa kiertää korkokatto lainsäätäjän olettauksen vastaisesti. (HO:2014/558.)

5.3 Korkein oikeus

Päijät-Hämeen käräjäoikeus antoi 10.1.2014 ratkaisun 14/67, josta valitettiin Itä-Suomen hovioikeuteen. Itä-Suomen hovioikeus antoi 5.6.2014 ratkaisun 378 koskien kyseistä asiaa johon kantaja haki valituslupaa korkeimpaan oikeuteen. Asian käsittely korkeimmassa oikeudessa on vielä kesken, mutta päätös asiaan on odotettavissa vuoden 2015 aikana.

Oikeuskäytännöllä tarkoitetaan pääasiassa ylimpien tuomioistuinten kuten korkeimman oikeuden päätöksiä. Korkeimman oikeuden päätöksillä on täten merkittävä asema oikeuslähteenä. Korkein oikeus ottaakin valituslupamenettelyssä ratkaistavaksi ensisijaisesti asioita, joilla on merkitystä oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi tai lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa. Ihmisten yhdenvertaisuus lain edessä edellyttää alempien oikeusasteiden ottavan huomioon lainkäytössä ennakkopäätökset. (Karttunen ym. 2012, 34.)

Korkeimman oikeuden ratkaisulla tulee olemaan merkittävä vaikutus tutkittavana olleiden päätösten kaltaisissa asioissa jatkossa. Korkeimman oikeuden ratkaisu tulee selkiyttämään ja yhtenäistämään oikeuskäytäntöä korkokaton soveltamisen, kohtuuttomien sopimusehtojen ja näiden seikkojen huomioimisen osalta viran puolesta.

5.4 Euroopan unionin tuomioistuin

Euroopan unionin tuomioistuin pitää huolta siitä, että EU:n lainsäädäntöä sovelletaan ja tulkitaan kaikissa EU-maissa samalla tavalla. Unionin tuomistuin antaa myös tuomioita asioissa, joissa on esitetty ennakkoratkaisupyynnö. Ennakkoratkaisupyynnöllä tarkoitetaan tilannetta, jossa kansallinen tuomioistuin pyytää neuvoa EU:n säädöksen tulkinnasta tai pätevydestä. (Euroopan unionin tuomioistuimen www-sivut 2015.)

Euroopan unionin tuomioistuin on 14.6.2012 antanut ratkaisun asiassa, jossa kyseessä on ollut elinkeinoharjoittajan ja kuluttajan välinen luottosopimus. Kulutusluottosopimus koski 30 000 euron suuruista lainaa, jonka todellinen vuosikorko oli 8,89 prosenttia ja viivästyskorko oli 29,00 %. Riidanalaisen sopimuksen piti erääntyä 5.6.2014, mutta luotonantaja katsoi sen erääntyneen jo vuonna 2008, sillä luotonsaaja ei ollut maksanut kuukausieriä sovitun mukaisesti. Tämän vuoksi luotonantaja teki Espanjan oikeuden mukaisen maksamismääräyshakemuksen, jossa vaadittiin maksamattomien kuukausierien määrää sopimukseen perustuvine korkoineen ja kuluneen. Espanjan alemman oikeusasteen tuomioistuin (Jugazo de Primera Instancia) huomioi luotonantajan korkovaatimuksen viran puolesta ja julisti omasta aloitteestaan viivästyskorkoa koskevan sopimusehdon mitättömäksi. Tuomioistuin vahvisti

viivästyskoroksi 19 prosenttia ja pyysi luotonantajaa laskemaan korot uudelleen kyseiseltä aikaväliltä. Ratkaisussa viitattiin vuosien 1990 – 2008 kansallisissa talousarviolaeissa esitettyihin lailliseen korkoon ja viivästyskorkoihin. (EU:C-618:10.)

Luotonantaja valitti ratkaisusta Barcelonan maakunnalliseen tuomioistuimeen (Audiencia Provincial de Barcelona) väittäen, että alempi oikeusaste ei voinut todeta viran puolesta viivästyskorkoa koskevan sopimusehdon olevan mitätön tai kohtuuton. Barcelonan maakunnallinen tuomioistuin katsoi, että kuluttajien etuja suojelemista koskevassa Espanjan lainsäädännössä ei oikeuteta tuomioistuinta julistamaan kohtuuttomia sopimusehtoja mitättömäksi viran puolesta ennen varsinaista oikeudenkäyntimenettelyä. Tällaisten ehtojen lainmukaisuuden arviointi tulisi toteuttaa yleisessä oikeudenkäyntimenettelyssä, joka tulee vireille vain mikäli velallinen tekee väitteen. Kyseinen tuomioistuin kuitenkin katsoi unionin tuomioistuimen oikeuskäytännössä tulkinnan olleen se, että kansallisten tuomioistuinten on otettava viran puolesta esille vastaavanlaisten kohtuuttomien ehtojen mitättömyys ja jätettävä soveltamatta ne silloinkin kun sopimuspuolet eivät ole esittäneet tätä koskevia väitteitä. Tämän vuoksi tuomioistuin halusi varmuuden tulkinnasta asiassa ja esitti ennakkoratkaisupyynnön unionin tuomioistuimelle. (EU:C-618:10.)

Unionin tuomio istuin korosti ratkaisussaan kuluttajasopimusten kohtuuttomista ehdoista annettua neuvoston direktiiviä 93/13/ETY, jonka soveltamisalaan kuuluu nimienomaisesti sopimusehdon kohtuuttomuus, tavoitteena korjata sitä epätasapainoa, joka on kuluttajan ja elinkeinonharjoittajan välillä. Direktiivin periaatteiden valossa on perusteltua, että kansallisilla tuomioistuimilla on velvollisuus viran puolesta tutkia kuluttajaluottosopimusten kohtuuttomuutta. Espanjan prosessioikeudessa kuitenkin kielletään maksamismääräyshakemusta käsittelevän kansallisen tuomioistuimen mahdollisuus arvioida viran puolesta hakemusta ennen varsinaista oikeudenkäyntimenettelyä. Unionin tuomioistuimen näkemyksen mukaan tällaisella menettelyllisellä järjestelmällä vaarannetaan oleellisesti kuluttajasopimusten kohtuuttomista ehdoista annetun neuvoston direktiivin tavoitteena olleen suojan tehokkuus. Tästä johtuen unionin tuomioistuin katsoi direktiivin olevan esteenä kyseessä olevan kaltaisen jäsenvaltion lainsäädännölle, jonka mukaan tuomioistuin ei saisi viran puolesta arvioida maksamismääräyshakemuksen vaatimusten kohtuuttomuutta. Tämän lisäksi unio-

nin tuomioistuin toteaa, että kansalliset tuomioistuimet eivät voi kuitenkaan sallia kohtuuttomaksi todetun ehdon sisällön muuttamista, vaan tuomioistuimen tulisi vain jättää kyseinen ehto soveltamatta. (EU:C-618:10.)

Unionin tuomioistuimen käsittelyssä olleesta tapauksesta käy ilmi sama tavoite oikeuskäytännön suhteen kuin se, joka ilmenee usean Suomen kärjäoikeuden ja Itä-Suomen hovioikeuden ratkaisuksista. Tavoitteena on suojella kuluttajien oikeuksia ja pyrkiä siihen, että kohtuuttomiin ehtoihin puututaan. Unionin tuomioistuimen linja on kuitenkin selkeä sen suhteen, että viran puolesta kohtuuttoman ehdon sisältöä ei tulisi muuttaa vaan jättää huomiotta.

6 KORKOKATON ONGELMALLISUUS

6.1 Korkokaton alkuperäisen tavoitteen toteutuminen

Korkokattolakiuudistuksen pääasiallisena tavoitteena on ollut vähentää pikaluotoista aiheutuvaa velkaantumista ja mahdollistaa pikaluottojen saaminen kohtuullisin ehdoin. Voidaan kiistatta sanoa, että tässä on onnistuttu. Tilastokeskuksen neljännesvuosittain antamien tilastojen perusteella pikaluottojen määrä on laskenut merkittävästi. Tämän lisäksi aiemmin pikaluottoja koskevat todelliset vuosikorot vaihtelivat sadoista jopa yli tuhanteen prosenttiin. Lakimuutoksen myötä hintasääntely on johtanut siihen, että alle 2 000 euron luotoilla todellinen vuosikorko saa olla tällä hetkellä enintään 50,50 %. Vaikutukset ovat tältä osin olleet todella hyviä ja pikaluottoja on mahdollista saada nykyään huomattavasti inhimillisemmin ehdoin kuin aiemmin.

Velkaantuminen on silti Suomessa edelleen kasvussa ja maksuhäiriöisiä on suhteessa enemmän kuin 90-luvulla. Syy ei varmasti ole pelkästään korkokattolakiuudistuksen, mutta se on kuitenkin johtanut siihen, että useat luotonantajat ovat muuttaneet toimintaansa. Pienlainojen sijaan useat luotonantajat myöntävät nykyään korkokattorajan soveltamisalan ulkopuolelle kuuluvia luottoja, jotka ovat määrältään vähintään 2 000 euroa. Aiemmin myönnetty 100-200 euron pikaluotto on siis muuttunut 2 000

euron luotoksi. Lainsäätäjän olettamus siitä, että luotonantajat eivät ryhdy kiertämään korkokattosääntelyä myöntämällä 2 000 euron luottoja on selkeästi osoittautunut vääräksi.

Korkokaton aikaansaamaa muutosta kokonaiskuvan kannalta tulkittaessa voidaan todeta, että korkokattolakiuudistus on poistanut yhden ongelman, mutta saanut samalla aikaan toisen ongelman. Tämä ei varmasti ollut lainsäätäjän tarkoitus, mutta korkokattorajan asettaminen vain tietyn suuruisiin luottoihin on johtanut siihen, että nyt myönnetään sen suuruisia luottoja, jotka kuuluvat sääntelyn soveltamisalan ulkopuolelle. Tilannetta hankaloittaa etenkin se, että tällä hetkellä 2 000 euron tai suurempien kuluttajaluottojen osalta ei ole korkokattoa ollenkaan. Osa luotonantajista on ainakin asian näin tulkinnut ja käräjäoikeuksien antamat ratkaisut myös osoittavat lainsäädännön olevan tältä osin puutteellinen.

6.2 Korkokaton tulkinnallisuus

Kuluttajaluottoihin liittyvän korkokaton soveltamisalan ulkopuolelle kuuluvat hyödykesidonnaiset luotot, joihin ei liity oikeutta nostaa rahavaroja ja muut luotot silloin kun luottoraja on vähintään 2 000 euroa. Lain sanamuoto ei jätä tulkinnanvaraa sille minkä suuruisia luottoja sääntely koskee, mutta silti lain soveltaminen on aiheuttanut tulkinnallisuutta ja sellaista luotonantopolitiikkaa, jota lainsäätäjä ei toivonut.

Keskeisin oikeuslähde Suomen oikeusjärjestelmässä on kirjoitettu laki. Mikäli lain-tulkinnassa syntyy ongelmia oikeuslähteenä käytetään myös lain esitöitä, sillä esityöt perusteluineen voivat usein auttaa laintulkintaongelmien ratkaisemisessa. Korkokattolakiuudistukseen liittyvässä hallituksen esityksessä on tiedostettu mahdollisuus siitä, että luottotarjonta voi siirtyä suurempiin hintasääntelyn soveltamisalan ulkopuolelle kuuluviin luottoihin, mikäli sääntely koskisi vain 1 000 euron suuruisia luottoja. Tämän vuoksi hintasääntely asetettiin koskemaan alle 2 000 euron luottoja, koska oli oletettavaa, että luotonantajat eivät suuren luottoriskin vuoksi rupea kiertämään sääntelyä myöntämällä suurempia luottoja. (HE 78/2012; Karttunen ym. 2012, 33).

Näin jälkikäteen voidaan todeta lainsäätäjän olettamukseen perustuvan käsityksen olevan liian heikko peruste asettaa raja koskemaan vain alle 2 000 euron luottoja. On kuitenkin selvää, että korkokattorajaa kiertävät luotonantajat toimivat lainsäätäjän tarkoituksen vastaisesti. Hallituksen esityksessä on myös painotettu, että korkokaton sääntely koskee vain alle 2 000 euron luottoja. Kyseinen seikka toimi painavana perusteena sille, että todelliseen vuosikorkoon perustuva hintasääntely hyväksyttiin, sillä muutoin se ei kohtelisi erisuuruisia luottoja tasapuolisesti. Sikäli kun hintasääntelyn ulkopuolelle kuuluviin luottoihin sovellettaisiin korkokaton hintasääntelyä se veisi pohjan todelliseen vuosikorkoon perustuvalta hintasääntelyn tasapuoliselta kohtelulta erisuuruisia luottoja kohtaan.

Useimmat korkovaatimuksia hylänneet käräjäoikeudet ja Itä-Suomen hovioikeus ovat hylänneet korkovaatimukset korkolain 4 §:n 1 momentin (7,5 %) ylittäviltä osin. Ratkaisuissa on katsottu luotonantajien kiertävän korkokattosäännöstä ja perusteena ratkaisuille ovat olleet lain esityöt ja kuluttajansuojalain 4 luvun 1 §:ssä tarkoitettu kuluttajan kannalta oleva kohtuuton ehto. Mikäli tämä oli lainsäätäjän tavoittelema linja asiassa, voidaanko ratkaisujen katsoa kohtelevan korkokattosäännöksen soveltamisalan ulkopuolelle kuuluvia luottoja oikeudenmukaisesti? Ratkaisuissa ei ole tuomittu korkoa edes korkokattorajan mukaisesti (50,50 %), vaan luotoille on tuomittu viivästyskorkoa korkolain 4 §:n 1 momentin (7,5 %) mukaisesti. Kuluttajansuojalain 4 luvun 1 § kuitenkin mahdollistaa kuluttajan kannalta kohtuuttoman ehdon kokonaan huomiotta jättämisen, joten ratkaisut ovat tältä osin perusteltuja. Rahoitusyhtiöiden ja monille pankkienkin myöntämille vakuudettomille kuluttajaluotoille tunnustusti kuitenkin vaaditaan korkeampaa viivästyskorkoa kuin korkolain 4 §:n 1 momentissa (7,5 %) tarkoitettua viivästyskorkoa. Mikäli kuluttajaluottoihin sovellettava korkokatto ei ole raja näiden isompien luottojen korkovaatimuksille, mikä on sellainen korkovaatimus jonka ei katsottaisi olevan kuluttajansuojalain kannalta kohtuuton? Tähän lainsäädäntö, lain esityöt tai oikeuskäytäntö eivät tällä hetkellä anna selkeää vastausta.

6.3 Yhdenvertaisuus

Ihmisten perusoikeuksiin kuuluu yhdenvertaisuus. Tämä tarkoittaa muun muassa sitä, että ihmiset ovat yhdenvertaisia lain edessä Suomen perustuslain nojalla. Suomen kansallisten normien välisessä hierarkiassa perustuslaki on ylimpänä oleva normi. Oikeuslähteenä Suomen perustuslain perusoikeusnormistot ovat vahvasti velvoittavia oikeuslähteitä. Vahvasti velvoittavat oikeuslähteet ovat obligatorisia eli pakottavia, jolloin niistä poikkeaminen ei ole sallittua. (Laakso 2012, 261-262; Karttunen ym. 2012, 35; Suomen perustuslaki 731/1999, 2:6 §).

Tutkittavana olleiden kuluttajaluottojen osalta voidaan todeta, että oikeuskäytäntö ei tällä hetkellä ole yhdenvertaista, sillä kärjäoikeuksien antamat ratkaisut osoittavat lainsäädännön tulkinnan ja lainkäytön vaihtelevan. Pääkaupunkiseudulla annetut ratkaisut muun muassa osoittavat selkeästi eriävää oikeuskäytäntöä. Espoon kärjäoikeudessa 1.6.2014 jälkeen annetuissa ratkaisuissa korkovaatimukset on hylätty korkolain 4 §:n 1 momentin (7,5 %) ylittäviltä osin, Helsingin kärjäoikeudessa on taas hyväksytty jopa 118,80 %:n korkovaatimukset ja Vantaan kärjäoikeus on sovitellut ratkaisuisaan korkovaatimukset korkokattorajan mukaiseksi eli vastaajat on tuomittu suorittamaan viivästyskorkoa 50,50 %:n mukaan.

Varsinais-Suomen, Keski-Suomen, Pirkanmaan kärjäoikeudet ovat taas systemaattisesti hyväksyneet jopa 100,00 %:n ylittävät korkovaatimukset, kun taas Päijät-Hämeen ja Etelä-Pohjanmaan kärjäoikeuksissa korkovaatimukset on hylätty Espoon kärjäoikeuden tavoin korkolain 4 §:n 1 momentin (7,5 %) ylittäviltä osin. Tuusulan ja Oulun kärjäoikeudessa ratkaisut ovat taas vaihdelleet, eli joissakin ratkaisuisa on hyväksytty yli 100 %:n korkovaatimukset ja joissakin ne on hylätty korkolain 4 §:n 1 momentin (7,5 %) ylittäviltä osin. Kärjäoikeuksien antamat ratkaisut osoittavat, että lain soveltaminen riippuu usein siitä, missä kärjäoikeudessa asiaa käsitellään ja pahimmassa tapauksessa lakia sovelletaan eri tavoin jopa saman kärjäoikeuden antamissa ratkaisuisa. Tämä on selkeästi yhdenvertaisuusperiaatteen vastaista, sillä lainsäädännön ja lain käytön tulisi yhdenvertaisuusperiaatteen mukaan olla kaikille ihmisille tasavertaista.

Asiassa täytyy myös huomioida, että on merkittävä ero vaaditaanko 2 000 euron luotolle viivästyskorkoa 7,5 %:n, 50,50 %:n vai yli 100,00 %:n mukaisesti. Tutkittavana on ollut vain 200 kärjäoikeudessa annettua ratkaisua, mutta ne kuitenkin osoittavat miten kyseisiä asioita tulkitaan kärjäoikeuksissa. Kuluttajaluottojen kanta on myös tilastokeskuksen mukaan ollut nousujohteinen ja 2 000 euron suuruisia luottoja myöntäviä tahoja on merkittävän paljon. Tästä johtuen on oletettavaa, että voimassa oleva lainsäädäntö ja lain käyttö aiheuttavat ongelmia yhdenvertaisuuden osalta myös isommassa mittakaavassa.

6.4 Kärjäoikeuksien velvollisuus puuttua asiaan

Kärjäoikeudet voivat oikeudenkäymiskaaren nojalla hylätä kanteen siltä osin tuomiona kun se on selvästi perusteeton. Euroopan unionin tuomioistuimen, sekä Suomen hovioikeuksien antamat ratkaisut tukevat myös käytäntöä, jonka mukaan kohtuuttomat vaatimukset tulee ottaa huomioon viran puolesta. (EU:C-618/10; HO:2014:378; HO:2014:558; Oikeudenkäymiskaari 4/1734, 5:13 §).

Maksuvelvoitteisiin liittyvien asioiden perintää voidaan vapaaehtoisen perinnän jälkeen jatkaa oikeudellisella perinnällä. Velkojien tavoitteena on oikeudellisen perinnän kautta saada maksuvelvoitteelle ulosottokelpoinen tuomio, jolloin saatava voidaan siirtää ulosottoon perittäväksi. Suurin osa kärjäoikeuksissa käsiteltävistä maksuvelvoiteasioista on summaarisia asioita. Summaarisella asialla tarkoitetaan kannetta, joka on laitettu vireille suppealla haastehakemuksella. Suppeaa eli summaarista haastehakemusta käytetään etenkin asioissa, jotka ovat kantajan käsityksen mukaan riidattomia. Summaarisiin asioihin ei tarvitse ilmoittaa todisteita eikä liittää asiakirjoja, vaan niihin riittää, että kantaja yksilöi kanteen perusteena olevan asian ja esittää vaatimuksensa. Tällä tavoin on pyritty helpottamaan summaaristen asioiden vireillepanoa ja käsittelyä, jotta asiassa voidaan antaa yksipuolinen tuomio sikäli kun vastaaja ei vastaa kanteeseen. Etenkin velkomusasioissa on tarvetta nopeutettuun ja suppeatutkintaiseen menettelyyn. (Frände ym. 2012, 1247; Niemi 2014, 172 & 174-175).

Tutkittavana olleet käräjäoikeuksien ratkaisut ovat olleet summaarisia asioita. Käräjäoikeudet ottivat kohtuuttomaksi katsomakseen ehdot viran puolesta huomioon tapauksissa, joissa korkovaatimukset hylättiin. Muutoin tapaukset ovat lähes poikkeuksetta riidattomia, joten ne kuormittavat tällä hetkellä turhaan summaaristen asioiden käsittelyä. Lainsäädännön epäselvyys ja lain soveltaminen eri tavoin hankaloittavat normaalisti nopean ja helpon prosessin etenemistä. Myös velkojien kannalta tilanne on erittäin hankala tällä hetkellä. Vapaaehtoisen perinnän jälkeen on hankala arvioida, miten perintää tulisi jatkaa tällaisten luottojen osalta, kun käräjäoikeuksissa annetut ratkaisut ovat ristiriidassa toistensa kanssa. Voidaanko asiat laittaa vireille summaarisella haastehakemuksella vai ei? Toki, käräjäoikeudet voivat edelleen hylätä kohtuuttoman vaatimuksen viran puolesta, mutta tämä ei ole tarkoituksenmukaista summaarisissa asioissa. Summaarinen menettelytapa menettää merkityksensä, jos näin täytyy toimia jatkuvasti tietyissä asioissa. Huomioiden erityisesti sen, että suurin osa käräjäoikeuksissa käsiteltävistä maksuvelvoiteasioista on summaarisia olisi huomattavasti helpompaa myös asioiden käsittelyn kannalta, että lainsäädäntö olisi yksiselitteinen. Tällöin summaaristen asioiden käsittely ei kuormita käräjäoikeuksia turhaan, käsittely-ajat eivät kestä liian pitkään ja velkojat osaavat toimia tarkoitetun mukaisesti.

7 JOHTOPÄÄTÖKSET

Korkokattolakiuudistus on kiistatta saanut aikaan positiivisia ja toivottuja muutoksia. Myönnettyjen pienlainojen määrät ovat koko ajan vähentyneet ja niitä saa nykyään myös kohtuullisemmin ehdoin. Pienlainoista johtuva velkaantuneisuus on myös vähentynyt. Korkokattorajan asettaminen vain alle 2 000 euron luotoille on kuitenkin saanut aikaan juuri sen muutoksen, jota lainsäätäjät ei uskonut todennäköiseksi suurempien luottojen luottoriskistä johtuen. Useat eri luotonantajat ovat ryhtyneet myöntämään suurempia luottoja, jolloin korkokattorajan hintasääntely ei rajoita luoton todellista vuosikorkoa. Ei voida kuitenkaan sanoa vian olevan yksinomaan luotonantajissa, jotka kiertävät korkokaton hintasääntelyä. Lainsäätäjät on ollut tietoinen tästä

mahdollisuudesta, mutta jättänyt asian huomiotta olettaen, että luotonantajat eivät ryhtyisi hintasääntelyä kiertämään myöntämällä isompia luottoja. Korkokatto rajoittaa tällä hetkellä siis vain alle 2 000 euron suuruisten luottojen todellista vuosikorkoa. Lainsäätäjän mukaan ei ole kuitenkaan tarkoituksenmukaista, että suuremmat luotot olisivat täysin vailla sääntelyä, mutta niitä koskevaa sääntelyä ei kuitenkaan ole laadittu.

Korkokattorajan kiertäminen on ollut kuitenkin selkeästi lainsäätäjän tarkoituksen vastaista, minkä vuoksi eri oikeusasteet ovat puuttuneet esitettyihin korkovaatimuksiin. Tämän hetkinen tilanne on hyvin ongelmallinen, sillä selkeää ja johdonmukaista oikeuskäytäntöä ei ole. Osa käräjäoikeuksista noudattaa ratkaisuisaan Itä-Suomen hovioikeuden linjausta, jonka mukaan korkovaatimukset on hylätty kohtuuttomina. Osa käräjäoikeuksista taas edelleen hyväksyy suuremmatkin korkovaatimukset. Normaalisti nopeat ja riidattomat oikeuskäsittelyt maksutuomion saamiseksi ovat mutkistuneet lainsäädännön tulkinnallisuuden vuoksi. Tämä on johtanut myös siihen, että riippuen siitä minkä käräjäoikeuden tuomiopiirissä henkilöllä on kotipaikka määräytyy myös se hyväksytäänkö suuremmat korkovaatimukset vai ei. Epäselvän oikeuskäytännön vuoksi ollaan siis myös perusoikeuksiin liittyvän ongelman äärellä, sillä ihmiset eivät ole yhdenvertaisia lain edessä tämän asian suhteen.

Korkeimman oikeuden annettua ratkaisunsa saadaan asiaan viimein ainakin osittainen selvyys. Alemmat oikeusasteet noudattavat korkeimman oikeuden päätösten linjauksia, joten oikeuskäytännön osalta ei pitäisi ratkaisun jälkeen enää olla epäselvyyksiä. Muutoksia hintasääntelyyn tullaan kuitenkin tarvitsemaan, oli ratkaisu mikä tahansa. Korkokattorajan todelliseen vuosikorkoon perustuvan hintasääntelyn painavana perusteena oli nimittäin se, että se koskee vain alle 2 000 euron luottoja. Muutoin se ei kohtelisi tasapuolisesti erisuuruisia luottoja, sillä todellinen vuosikorko on väistämättä korkeampi pienemmissä luotoissa. Tämän hetkistä korkokattorajaa ei täten voida asettaa koskemaan kaikkia luottoja. Mikäli korkein oikeus katsoo hovioikeuden ja käräjäoikeuden ratkaisun oikeaksi, eli tulkitsee että korkovaatimukset oli perustellusti hylätty kohtuuttomina, on syytä asettaa hintasääntely todellisen vuosikoron osalta myös suuremmille luotoille. Hintasääntelyä tullaan tarvitsemaan myös korkeimman oikeuden antaessa päätöksen kantajan hyväksi ja katsoessa korkovaati-

muksen lainmukaiseksi, sillä korkokattolakiuudistuksen tarkoituksena ei ollut myöskään jättää suurempia luottoja vaille mitään sääntelyä. Mikäli suuremmille luotoille ei aseteta sääntelyä, ei ole myöskään selvyyttä minkä suuruinen todellinen vuosikorko on sallittu, kun kyseessä on 2 000 euron suuruinen tai suurempi luotto. Korkokaton tulkinnallisuus olisi ollut vältettävissä jo alun perin, jos hintasääntelyä ei olisi toteutettu vain tietyn suuruisten luottojen osalta.

Tällä hetkellä korkokattoa koskevassa lakipykälässä sääntely esitetään seuraavasti. ”Jos luoton määrä tai luottoraja on alle 2000 euroa, luottosopimuksen mukainen luoton todellinen vuosikorko saa olla enintään korkolain 12 §:ssä tarkoitettu viitekorko lisättynä 50 prosenttiyksiköllä”. (Kuluttajansuojalaki 38/1978, 7:17 a §). Yksinkertaisimmillaan sääntelyä voitaisiin laajentaa koskemaan suurempia luottoja pienellä lisäyksellä, jonka avulla saataisiin karsittua pois tällä hetkellä olevat epäselvyydet ja tulkinnallisuudet. Lisäys voisi olla esimerkiksi: *Jos luoton määrä tai luottoraja on 2000 euroa tai enemmän, luottosopimuksen luotonmukainen todellinen vuosikorko saa olla enintään korkolain 12 §:ssä tarkoitettu viitekorko lisättynä (X) prosenttiyksiköllä.* X-kohtaan määriteltäisiin haluttu raja ja näin saataisiin myös korkokatto suuremmille luotoille.

Toinen tapa ratkaista ongelma olisi toteuttaa todelliseen vuosikorkoon perustava hintasääntely samalla periaatteella kuin se, jolla perintäkulojen enimmäismäärät saatavien perinnästä annetussa laissa on määritetty. Tämä on hyvä ratkaisu, mikäli sääntelyn halutaan olevan tarkempi ja rajat asetettaisiin useammille erisuuruisille luotoille. Kuluttajasaatavaa perittäessä ensimmäisestä maksuvaatimuksesta voidaan vaatia kuluja alla olevan taulukon mukaisesti. (Laki saatavien perinnästä 513/1999, 10 a §.)

Taulukko 5. Perintäkulojen enimmäismäärät

Pääoma	Perintäkulu
Enintään 100e	14 e
Yli 100e, enintään 1000e	24 e
Pääoma yli 1 000e	50 e

Luoton suuruuden perusteella määräytyvä hintasääntely todellisen vuosikoron osalta olisi tällä periaatteella toimivalla menetelmällä selkeä ja se kohtelisi myös erisuuruisia luottoja tasapuolisesti. Sääntely ei myöskään jättäisi suurempia luottoja vailla korkokattorajaa. Tavoitteena ei kuitenkaan ole tukahduttaa kokonaan luottojen tarjontaa. Pelkästään myönnettyjen luottojen määrät osoittavat, että vakuudettomille luotoille on tarvetta luottomarkkinoilla. Vastuullisella luotonannolla ja järkevällä koron hintasääntelyllä mahdollistetaan suurempien luottojen myöntäminen, siten ettei ihmisiä ajeta heti velkaongelmiin. Portaittain luoton suuruuden perusteella määräytyvä hintasääntely mahdollistaisi myös erisuuruisten luottojen tarjoamisen kohtuullisin ehdoin ja siten, että toiminta olisi myös kannattavaa luotonantajille, minkä vuoksi sääntely olisi mahdollista toteuttaa tällä menetelmällä.

Tulevaisuuden näkymät ovat melko arvaamattomat tällä hetkellä monesta eri näkökulmasta. Mikäli lainsäädäntöön ei tehdä muutoksia jäävät monet asiat edelleen epäselviksi korkeimman oikeuden ratkaisusta riippumatta. Tämä aiheuttaisi hankaluuksia etenkin luottomarkkinoilla, sillä luotonantajien on hyvin vaikea määrittää luotoilleen laillinen korkokanta, kun selkeitä rajoja ei ole asetettu. Myös lain käytössä olisi varmasti haasteita edessä saman seikan vuoksi, sillä epäselväksi jäisi edelleen mikä on kuluttajansuojalain kannalta kohtuullinen korkovaatimus suuremmille luotoille. Onkin hyvin mielenkiintoista jäädä seuraamaan mikä on korkeimman oikeuden ratkaisu, tullaanko lainsäädäntöön tekemään muutoksia ja miten luottomarkkinat sekä kuluttajaluottoihin liittyvä oikeuskäytäntö muuttuvat tapahtumien myötä. Asiassa riittää siis tutkittavaa myös tulevaisuudessa seuraavallekin aiheesta innostuvalle.

Korkokattolakiuudistuksella on pyritty puuttumaan velkaantumista lisääviin asioihin ja tavoitteet ovat olleet hyvät. Lakiuudistus ei kuitenkaan ole ollut aukoton, minkä vuoksi yhden ongelman poistaminen on saanut aikaan toisen ongelman. Tämän vuoksi on mielestäni selvää, että muutoksia tullaan tarvitsemaan todellisen vuosikoron hintasääntelyyn. Tarkempi sääntely on kuluttajien, tuomioistuinten ja myös luotonantajien kannalta paras ratkaisu, minkä vuoksi merkittäviä päätöksiä ei tällä kertaa tulisi tehdä olettan perusteella, vaan mahdollisimman harkitusti, kattavasti ja oikeudenmukaisesti. Mitä harvempi tehdyistä muutoksista jätetään tulkinnanvaraiseksi, sitä paremmat edellytykset luodaan toimivalle lainsäädännölle.

LÄHTEET

Aasa Oy www-sivut 2015. Viitattu 25.2.2015. <https://www.aasa.fi/etusivu>

Ainalaina.fi www-sivut 2015. Viitattu 25.2.2015. <https://secure.ainalaina.fi/etusivu>

Aluehallintoviraston www-sivut 2015. Viitattu 25.2.2015.

https://www.avi.fi/documents/10191/19290/Luotonantajarekisteri_060313/44cb059e-268a-4aef-a0fc-51fc622c4d4e

Bräysy, P. 2013. Perintä käytännössä. Helsingin seudun kauppakamari: Helsingin Kamari Oy.

Cashbuddy Oy www-sivut 2015. Viitattu 25.2.2015. <https://www.cashbuddy.fi>

Credit24 www-sivut 2015. Viitattu 25.2.2015. <https://credit24.com/fi/>

EU:C-618/10/14.6.2012. Euroopan unionin tuomioistuimen ratkaisu koskien kuluttajaluottosopimuksen viivästyskoron kohtuuttomuutta ja kansallisen tuomioistuimen toimivaltaa.

Euro24.fi www-sivut 2015. Viitattu 25.2.2015. <http://www.euro24.fi>

Euroopan unionin tuomioistuimen www-sivut 2015. Viitattu 26.3.2015.

http://europa.eu/about-eu/institutions-bodies/court-justice/index_fi.htm

Everyday.fi www-sivut 2015. Viitattu 25.2.2015. <http://www.everyday.fi>

Ferratum Finland Oy www-sivut 2015. Viitattu 24.2.2015. <https://www.ferratum.fi>

Frände, D., Havansi, E., Helenius, D., Koulu, R., Lappalainen, J., Lindfors, H., Nieminen, J., Rautio, J., Virolainen, J. 2012. Prosessioikeus. Helsinki: Sanoma Pro Oy.

Get Capital Oy www-sivut 2015. Viitattu 24.2.2015. <https://www.getcapital.fi/luotto>

HE 64/2009. Hallituksen esitys Eduskunnalle laeiksi kuluttajasuojalain 7 luvun, rikoslain 36 luvun 6 §:n ja korkolain 4 §:n muuttamisesta.

HE 24/2010. Hallituksen esitys Eduskunnalle laeiksi kuluttajasuojalain muuttamisesta ja eräiden luotonantajien rekisteröinnistä sekä eräiksi niihin liittyviksi laeiksi

HE 78/2012. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi kuluttajasuojalain 7 luvun, eräiden luotonantajien rekisteröinnistä annetun lain sekä korkolain 2 §:n muuttamisesta

Hemmo, M. 2013. Velvoiteoikeuden perusteet. Helsinki: Helsingin yliopiston oikeustieteellinen tiedekunta.

HO:374/5.6.2014. Itä-Suomen Hovioikeuden ratkaisu luotonantajan vaatiman 108 prosenttien viivästyskoron lainmukaisuudesta.

HO:558/20.8.2014. Itä-Suomen Hovioikeuden ratkaisu luotonantajan vaatiman 108 prosenttien viivästyskoron lainmukaisuudesta.

Hirsjärvi, S., Remes, P. & Sajavaara, P. 2014. Tutki ja kirjoita. Porvoo. 19. Painos. Bookwell Oy.

Karttunen, T., Laasanen, H., Sippel, L., Uitto, T., Valtonen, M. 2012. Juridiikan perusteet. Helsinki: Sanoma Pro Oy.

Korkolaki. 1982. L 20.8.1982/633 muutoksineen.

Kuluttajansuojalaki. 1978. L 20.1.1978/38 muutoksineen.

Laakso, S. 2012. Lainopin teoreettiset lähtökohdat. Tampere: Tampereen Yliopistopaino Oy.

Laki saatavien perinnästä. 1999. L 22.4.1999/513 muutoksineen.

Lainaamo Oy www-sivut 2015. Viitattu 25.2.2015. <https://www.lainaamo.fi>

Laina.fi www-sivut 2015. Viitattu 24.2.2015. <https://www.laina.fi>

Lainasto Oy www-sivut 2015. Viitattu 24.2.2015. <https://www.lainasto.fi>

Lappi-Seppälä, T., Hakamies, K., Koskinen, P., Majanen, M., Melander, S., Nuotio, K., Nuutila, A., Ojala, T., Rautio, I., 2013. Rikosoikeus. Helsinki: Sanoma Pro Oy.

Limiitti.fi www-sivut 2015. Viitattu 24.2.2015.
https://www.limiitti.fi/?gclid=CKLThv_K-sMCFZMZtAodsEgArA

Lindström, J. 2014. Luotonvalvonta ja saatavien perintä. Helsinki: Talentum Media Oy.

Linna, T. 2012. Prosessioikeuden oppikirja. Helsinki: Talentum Media Oy.

Luottoraha.fi www-sivut 2015. Viitattu 24.2.2015. <https://www.luottoraha.fi>

Makkonen, A. 2012. Vastuullinen luotonanto. Helsinki: Finanssi- ja vakuutuskustannus Finva.

Medicum Loan Oy www-sivut 2015. Viitattu 25.2.2015. <http://www.medicumloan.fi>

Niemi, M. 2014. Luotto-oikeus. Helsinki: Talentum Media Oy

Oikeusministeriön www-sivut 2015. Viitattu 24.2.2015.
<http://www.oikeusministerio.fi/fi/index/ajankohtaista/tiedotteet/2013/03/pienilleluotoille51prosentinkorkokattokesakuunalusta.html>

Oikeusministeriön www-sivut 2015. Viitattu 25.2.2015.
<http://oikeusministerio.fi/fi/index/ajankohtaista/tiedotteet/2012/11/6CC6MPPlu.html>

Rikoslaki. 1889. L 19.12.1889/39 muutoksineen.

Santander Consumer Finance Oy www-sivut 2015. Viitattu 25.2.2015.
<https://www.santanderconsumer.fi/tuotteet/laina/pages/default.aspx>

Suomen pankin www-sivut 2015. Viitattu 24.2.2015.
http://www.suomenpankki.fi/fi/tilastot/korot/pages/tilastot_markkina-ja_hallinnolliset_korot_viitekorko_fi.aspx

Suomen tililuotto.fi www-sivut 2015. Viitattu 24.2.2015.
<http://www.vippiluotto.fi/index.php>

Suomilimiitti.fi www-sivut 2015. Viitattu 24.2.2015.
<http://www.suomilimiitti.fi/etusivu.php>

Tilastokeskuksen www-sivut 2015. Viitattu 24.2.2015.
http://www.stat.fi/til/lkan/2014/03/lkan_2014_03_2014-12-05_tie_001_fi.html

Tilastokeskuksen www-sivut 2015. Viitattu 26.2.2015.
http://www.stat.fi/artikkelit/2013/art_2013-03-11_009.html

Tilastokeskuksen www-sivut 2015. Viitattu 27.2.2015.
http://www.stat.fi/artikkelit/2008/art_2008-07-10_001.html

Tuhkanen, J. 2006. Korkokäsikirja sijoittajalle ja lainanottajalle. Helsinki: Edita

Viikinkilainan www-sivut 2015. Viitattu 24.2.2015. <http://www.viikinkilaina.fi>

Vippiluotto.fi www-sivut 2015. Viitattu 24.2.2015.
<http://www.vippiluotto.fi/index.php>

Vippipojat www-sivut 2015. Viitattu 25.2.2015. <http://www.vippipojat.com>

Vivus.fi www-sivut 2015. Viitattu 24.2.2015.
https://www.vivus.fi/?utm_medium=affiliate&utm_source=euroads&utm_campaign=euroads

Yleislaina.fi www-sivut 2015. Viitattu 25.2.2015. <https://www.yleislaina.fi/etusivu>

YLEn www-sivut 2015. Viitattu 25.2.2015.
http://yle.fi/uutiset/suomalaisten_maksuhairiot_kovassa_kasvussa/7482543

LIITE 1

Käräjäoikeuksien ratkaisuja 1.12.2013 -31.5.2014					
Käräjäoikeus	Pvm	Ratkaisu	Diari	Korkovaatimus	Tuomittu korko
Ahvenanmaan käräjäoikeus	2.1.2014	14/11	S 13/1200	106,80 %	106,80 %
Espoon käräjäoikeus	20.3.2014	14/15301	S 14/2028	106,80 %	106,80 %
Espoon käräjäoikeus	20.3.2014	14/5255	S 14/465	108,00 %	108,00 %
Espoon käräjäoikeus	24.3.2014	14/5451	S 14/990	108,00 %	108,00 %
Espoon käräjäoikeus	25.3.2014	14/5513	S 14/915	118,80 %	118,80 %
Espoon käräjäoikeus	29.4.2014	14/7538	S 14/4389	106,80 %	106,80 %
Espoon käräjäoikeus	22.5.2014	14/8911	S 14/3265	106,80 %	106,80 %
Etelä-Karjalan käräjäoikeus	20.3.2014	14/2681	S 14/660	90,00 %	90,00 %
Etelä-Karjalan käräjäoikeus	23.4.2014	14/3531	S 14/965	106,80 %	106,80 %
Etelä-Karjalan käräjäoikeus	20.5.2014	14/4314	S 14/1784	106,80 %	106,80 %
Etelä-Karjalan käräjäoikeus	21.5.2014	14/4418	S 14/2208	106,80 %	106,80 %
Etelä-Karjalan käräjäoikeus	27.5.2014	14/4585	S 14/2205	106,80 %	106,80 %
Etelä-Pohjanmaan käräjäoikeus	17.3.2014	14/3726	S 14/965	108,00 %	108,00 %
Etelä-Pohjanmaan käräjäoikeus	24.3.2014	14/4134	S 14/1448	106,80 %	106,80 %
Etelä-Pohjanmaan käräjäoikeus	24.3.2014	14/4136	S 14/1441	106,80 %	106,80 %
Etelä-Pohjanmaan käräjäoikeus	20.5.2014	14/6764	S 14/1444	106,80 %	106,80 %
Etelä-Pohjanmaan käräjäoikeus	20.5.2014	14/6763	S 14/3279	106,80 %	106,80 %
Etelä-Savon käräjäoikeus	2.1.2014	14/38	S 13/11127	108,00 %	108,00 %
Etelä-Savon käräjäoikeus	22.5.2014	14/5029	S 14/2514	118,80 %	118,80 %
Helsingin käräjäoikeus	21.3.2014	14/13312	S 13/56631	106,80 %	106,80 %
Helsingin käräjäoikeus	9.4.2014	14/17350	S 14/1034	108,00 %	108,00 %
Hyvinkään käräjäoikeus	29.4.2014	14/4379	S 14/1375	108,00 %	108,00 %
Hyvinkään käräjäoikeus	16.5.2014	14/4881	S 14/2609	108,00 %	108,00 %
Hyvinkään käräjäoikeus	23.5.2014	14/5096	S 14/3220	90,00 %	90,00 %
Itä-Uudenmaan käräjäoikeus	20.3.2014	14/1879	S 14/532	90,00 %	90,00 %
Itä-Uudenmaan käräjäoikeus	6.5.2014	14/3027	S 14/1553	108,00 %	108,00 %
Itä-Uudenmaan käräjäoikeus	22.5.2014	14/3381	S 14/1311	106,80 %	106,80 %
Kainuun käräjäoikeus	21.3.2014	14/1364	S 14/434	118,80 %	118,80 %
Kainuun käräjäoikeus	23.5.2014	14/2237	S 14/1660	90,00 %	90,00 %
Kainuun käräjäoikeus	22.5.2014	14/2227	S 14/1171	106,80 %	106,80 %
Kainuun käräjäoikeus	27.5.2014	14/2294	S 14/1747	118,80 %	118,80 %
Kanta-Hämeen käräjäoikeus	20.3.2014	14/2742	S 14/1180	90,00 %	90,00 %
Kanta-Hämeen käräjäoikeus	21.5.2014	14/4444	S 14/1880	106,80 %	106,80 %
Kanta-Hämeen käräjäoikeus	22.5.2014	14/4524	S 14/2693	90,00 %	90,00 %
Kanta-Hämeen käräjäoikeus	23.5.2014	14/4542	S 14/1874	106,80 %	106,80 %
Kanta-Hämeen käräjäoikeus	27.5.2014	14/4684	S 14/2507	90,00 %	90,00 %
Kanta-Hämeen käräjäoikeus	27.5.2014	14/4681	S 14/2314	90,00 %	90,00 %
Kemi-Tornion käräjäoikeus	3.1.2014	14/37	S 13/6330	106,80 %	106,80 %

Kemi-Tornion käräjäoikeus	3.1.2014	14/42	S 13/6325	118,80 %	118,80 %
Kemi-Tornion käräjäoikeus	3.1.2014	14/36	S 13/6329	106,80 %	106,80 %
Kemi-Tornion käräjäoikeus	29.4.2014	14/2373	S 14/1247	106,80 %	106,80 %
Kemi-Tornion käräjäoikeus	27.5.2014	14/2816	S 14/1779	106,80 %	106,80 %
Keski-Pohjanmaan käräjäoikeus	23.5.2014	14/1971	S 14/213	118,80 %	118,80 %
Keski-Suomen käräjäoikeus	13.1.2014	14/576	S 13/21656	118,80 %	118,80 %
Keski-Suomen käräjäoikeus	9.4.2014	14/6313	S 14/1740	118,80 %	118,80 %
Keski-Suomen käräjäoikeus	20.5.2014	14/8477	S 14/4830	106,80 %	106,80 %
Keski-Suomen käräjäoikeus	21.5.2014	14/8668	S 14/4841	106,80 %	106,80 %
Kymenlaakson käräjäoikeus	20.3.2014	14/3819	S 14/676	118,80 %	118,80 %
Kymenlaakson käräjäoikeus	21.3.2014	14/3886	S 14/1468	90,00 %	90,00 %
Kymenlaakson käräjäoikeus	7.5.2014	14/5568	S 14/2402	106,80 %	106,80 %
Kymenlaakson käräjäoikeus	21.5.2014	14/6164	S 14/4444	106,80 %	106,80 %
Kymenlaakson käräjäoikeus	21.5.2014	14/6159	S 14/4014	108,00 %	108,00 %
Lapin käräjäoikeus	29.4.2014	14/4034	S 14/2065	118,80 %	118,80 %
Lapin käräjäoikeus	20.5.2014	14/4642	S 14/2766	108,00 %	108,00 %
Lapin käräjäoikeus	21.5.2014	14/4701	S 14/3193	106,80 %	106,80 %
Lapin käräjäoikeus	22.5.2014	14/4756	S 14/2593	90,00 %	90,00 %
Länsi-Uudenmaan käräjäoikeus	20.3.2014	14/3628	S 14/1439	106,80 %	106,80 %
Länsi-Uudenmaan käräjäoikeus	21.3.2014	14/3703	S 13/13830	90,00 %	90,00 %
Länsi-Uudenmaan käräjäoikeus	25.3.2014	14/3756	S 14/787	108,00 %	108,00 %
Länsi-Uudenmaan käräjäoikeus	16.5.2014	14/5687	S 14/3279	106,80 %	106,80 %
Länsi-Uudenmaan käräjäoikeus	23.5.2014	14/6030	S 14/2389	106,80 %	106,80 %
Länsi-Uudenmaan käräjäoikeus	27.5.2014	14/6070	S 14/1446	106,80 %	106,80 %
Oulun käräjäoikeus	21.3.2014	14/5776	S 14/2226	106,80 %	106,80 %
Oulun käräjäoikeus	9.4.2014	14/7004	S 14/3420	108,00 %	108,00 %
Oulun käräjäoikeus	25.4.2014	14/8146	S 14/1594	108,00 %	108,00 %
Oulun käräjäoikeus	16.5.2014	14/9400	S 14/2540	106,80 %	106,80 %
Oulun käräjäoikeus	26.5.2014	14/10070	S 14/2227	118,80 %	118,80 %
Pirkanmaan käräjäoikeus	19.3.2014	14/10617	S 14/4043	106,80 %	106,80 %
Pirkanmaan käräjäoikeus	24.3.2014	14/11103	S 14/6527	108,00 %	108,00 %
Pirkanmaan käräjäoikeus	16.5.2014	14/16955	S 14/6427	108,00 %	108,00 %
Pirkanmaan käräjäoikeus	27.5.2014	14/17849	S 14/9154	118,80 %	118,80 %
Pohjanmaan käräjäoikeus	2.1.2014	14/20	S 13/9682	106,80 %	106,80 %
Pohjanmaan käräjäoikeus	25.3.2014	14/2684	S 14/1762	106,80 %	106,80 %
Pohjanmaan käräjäoikeus	22.5.2014	14/4230	S 14/3038	118,80 %	118,80 %
Pohjanmaan käräjäoikeus	27.5.2014	14/4359	S 14/2013	90,00 %	90,00 %
Pohjois-Savon käräjäoikeus	6.3.2014	14/4553	S 13/20338	90,00 %	90,00 %
Pohjois-Savon käräjäoikeus	24.3.2014	14/5505	S 14/3358	90,00 %	90,00 %
Pohjois-Savon käräjäoikeus	20.5.2014	14/8557	S 14/5844	90,00 %	90,00 %
Pohjois-Savon käräjäoikeus	22.5.2014	14/8689	S 14/6630	90,00 %	90,00 %
Päijät-Hämeen käräjäoikeus	10.1.2014	14/67	S 13/17306	118,80 %	KorkoL 4,1§
Päijät-Hämeen käräjäoikeus	5.3.2014	14/3521	S 14/12	108,00 %	KorkoL 4,1§

Päijät-Hämeen käräjäoikeus	17.3.2014	14/4100	S 14/765	106,80 %	106,80 %
Päijät-Hämeen käräjäoikeus	18.3.2014	14/4134	S 14/1782	106,80 %	KorkoL 4,1§
Päijät-Hämeen käräjäoikeus	6.5.2014	14/6229	S 14/1221	118,80 %	KorkoL 4,1§
Satakunnan käräjäoikeus	29.4.2014	14/7079	S 14/1492	106,80 %	106,80 %
Satakunnan käräjäoikeus	22.5.2014	14/8325	S 14/2753	118,80 %	118,80 %
Satakunnan käräjäoikeus	26.5.2014	14/8491	S 14/1921	118,80 %	118,80 %
Tuusulan käräjäoikeus	8.1.2014	14/174	S 13/10858	90,00 %	90,00 %
Tuusulan käräjäoikeus	25.3.2014	14/3261	S 14/296	108,00 %	108,00 %
Tuusulan käräjäoikeus	20.5.2014	14/4921	S 14/3052	90,00 %	90,00 %
Tuusulan käräjäoikeus	27.5.2014	14/5145	S 14/3007	106,80 %	106,80 %
Vantaan käräjäoikeus	31.12.2013	13/28202	S 13/19832	106,80 %	106,80 %
Vantaan käräjäoikeus	2.1.2014	14/126	S 13/19829	108,00 %	108,00 %
Vantaan käräjäoikeus	14.4.2014	14/7443	S 14/887	108,00 %	108,00 %
Varsinais-Suomen käräjäoikeus	24.3.2014	14/10377	S 14/4235	90,00 %	90,00 %
Varsinais-Suomen käräjäoikeus	23.4.2014	14/14001	S 13/39097	106,80 %	106,80 %
Varsinais-Suomen käräjäoikeus	20.5.2014	14/17239	S 14/9791	108,00 %	108,00 %
Varsinais-Suomen käräjäoikeus	27.5.2014	14/18191	S 14/11269	108,00 %	108,00 %
Ylivieska-Raahen käräjäoikeus	17.3.2014	14/1772	S 13/7584	108,00 %	108,00 %
Ylivieska-Raahen käräjäoikeus	17.3.2014	14/1777	S 14/245	108,00 %	108,00 %

Käräjäoikeuksien ratkaisuja 1.6.2014 -15.3.2015					
Käräjäoikeus	Pvm	Ratkaisu	Diari	Korkovaatimus	Tuomittu korko
Espoon käräjäoikeus	31.10.2013	14/18017	S 14/8884	106,80 %	KorkoL 4,1 §
Espoon käräjäoikeus	18.11.2014	14/19157	S 14/6035	106,80 %	KorkoL 4,1 §
Espoon käräjäoikeus	9.12.2014	14/20567	S 14/5280	118,80 %	KorkoL 4,1 §
Espoon käräjäoikeus	27.1.2015	15/1387	S 14/7623	106,80 %	KorkoL 4,1 §
Espoon käräjäoikeus	27.1.2015	15/1388	S 14/8961	106,80 %	KorkoL 4,1 §
Espoon käräjäoikeus	30.1.2015	15/1660	S 14/12023	106,80 %	KorkoL 4,1 §
Espoon käräjäoikeus	6.2.2015	15/1899	S 14/10810	106,80 %	KorkoL 4,1 §
Espoon käräjäoikeus	6.2.2015	15/1902	S 14/10811	106,80 %	KorkoL 4,1 §
Espoon käräjäoikeus	11.2.2015	15/2214	S 14/11751	118,80 %	KorkoL 4,1 §
Espoon käräjäoikeus	12.2.2015	15/2503	S 14/13935	106,80 %	KorkoL 4,1 §
Espoon käräjäoikeus	6.3.2015	15/3927	E 14/16832	90,00 %	KorkoL 4,1 §
Etelä-Pohjanmaan käräjäoikeus	28.8.2014	14/9658	S 14/1547	108,00 %	KorkoL 4,1 §
Etelä-Pohjanmaan käräjäoikeus	17.9.2014	14/10866	S 14/5670	90,00 %	KorkoL 4,1 §
Etelä-Pohjanmaan käräjäoikeus	31.10.2014	14/12947	S 14/1447	90,00 %	KorkoL 4,1 §
Etelä-Savon käräjäoikeus	28.8.2014	14/7333	S 14/5648	118,80 %	118,80 %
Etelä-Savon käräjäoikeus	3.9.2014	14/7609	S 14/5306	106,80 %	106,80 %
Etelä-Savon käräjäoikeus	4.11.2014	14/10180	S 14/7151	118,80 %	118,80 %
Helsingin käräjäoikeus	4.9.2014	14/39365	S 14/11388	108,00 %	108,00 %
Helsingin käräjäoikeus	30.9.2014	14/44040	S 14/14972	106,80 %	106,80 %
Helsingin käräjäoikeus	13.11.2014	14/50854	S 14/1031	108,00 %	108,00 %
Helsingin käräjäoikeus	13.11.2014	14/50856	S 14/18802	106,80 %	106,80 %
Helsingin käräjäoikeus	17.11.2014	14/51185	S 14/20444	108,00 %	108,00 %
Helsingin käräjäoikeus	15.12.2014	14/56803	S 14/32587	106,80 %	106,80 %
Helsingin käräjäoikeus	26.1.2015	15/3194	S 14/36694	118,80 %	118,80 %
Helsingin käräjäoikeus	26.1.2015	15/3206	S 14/38835	106,80 %	106,80 %
Helsingin käräjäoikeus	26.1.2015	15/3192	S 14/36379	118,80 %	118,80 %
Helsingin käräjäoikeus	6.2.2015	15/5444	S 14/32586	106,80 %	106,80 %
Helsingin käräjäoikeus	6.2.2015	15/5445	S 14/24920	106,80 %	106,80 %
Hyvinkään käräjäoikeus	28.8.2014	14/8125	S 14/5204	118,80 %	118,80 %
Hyvinkään käräjäoikeus	4.9.2014	14/8393	S 14/6498	106,80 %	106,80 %
Kainuun käräjäoikeus	4.9.2014	14/3832	S 14/3121	108,00 %	108,00 %
Kainuun käräjäoikeus	29.9.2014	14/4276	S 14/3472	118,80 %	118,80 %
Kainuun käräjäoikeus	2.1.2015	15/29	S 14/4723	118,80 %	118,80 %
Kanta-Hämeen käräjäoikeus	7.11.2014	14/9963	S 14/6330	108,00 %	108,00 %
Kemi-Tornion käräjäoikeus	27.8.2014	14/4090	S 14/2684	106,80 %	KorkoL 4,1 §
Kemi-Tornion käräjäoikeus	1.9.2014	14/4071	S 14/3054	106,80 %	KorkoL 4,1 §
Keski-Pohjanmaan käräjäoikeus	4.9.2014	14/3119	S 14/1680	106,80 %	106,80 %
Keski-Pohjanmaan käräjäoikeus	8.1.2015	15/115	S 14/3457	106,80 %	106,80 %
Keski-Pohjanmaan käräjäoikeus	17.2.2015	15/558	S 15/14	106,80 %	106,80 %

Keski-Suomen käräjäoikeus	4.9.2014	14/14595	S 14/11532	106,80 %	106,80 %
Keski-Suomen käräjäoikeus	29.10.2014	14/18540	S 14/14393	118,80 %	118,80 %
Keski-Suomen käräjäoikeus	13.1.2015	15/718	S 14/16411	118,80 %	118,80 %
Keski-Suomen käräjäoikeus	3.2.2015	15/1952	S 15/74	106,80 %	106,80 %
Keski-Suomen käräjäoikeus	26.2.2015	15/3042	S 14/19701	106,80 %	106,80 %
Kymenlaakson käräjäoikeus	1.12.2014	14/13741	S 14/7299	106,80 %	KorkoL 4,1 §
Lapin käräjäoikeus	9.3.2015	15/1629	E 14/7591	90,00 %	KorkoL 4,1 §
Länsi-Uudenmaan käräjäoikeus	28.8.2014	14/9604	S 14/2362	106,80 %	106,80 %
Länsi-Uudenmaan käräjäoikeus	2.9.2014	14/9964	S 14/6580	108,00 %	108,00 %
Oulun käräjäoikeus	1.9.2014	14/14269	S 14/8367	106,80 %	KorkoL 4,1 §
Oulun käräjäoikeus	1.9.2014	14/14270	S 14/8377	106,80 %	KorkoL 4,1 §
Oulun käräjäoikeus	12.11.2014	14/19176	S 14/11255	108,00 %	108,00 %
Oulun käräjäoikeus	19.1.2015	15/703	S 14/10421	108,00 %	108,00 %
Oulun käräjäoikeus	23.1.2015	15/1219	S 14/12066	106,80 %	106,80 %
Oulun käräjäoikeus	5.2.2015	15/2303	S 14/9999	108,00 %	108,00 %
Pirkanmaan käräjäoikeus	15.12.2014	14/40307	S 14/32008	118,80 %	118,80 %
Pirkanmaan käräjäoikeus	7.1.2015	15/365	S 14/35300	118,80 %	118,80 %
Pirkanmaan käräjäoikeus	9.1.2015	15/855	S 14/34682	90,00 %	90,00 %
Pirkanmaan käräjäoikeus	13.1.2015	15/1203	S 14/30559	118,80 %	118,80 %
Pirkanmaan käräjäoikeus	29.1.2015	15/3693	S 14/32027	106,80 %	106,80 %
Pirkanmaan käräjäoikeus	10.2.2015	15/4824	S 14/36554	118,80 %	118,80 %
Pirkanmaan käräjäoikeus	16.2.2015	15/5545	S 14/37763	90,00 %	90,00 %
Pirkanmaan käräjäoikeus	18.2.2015	15/5833	S 14/37300	108,00 %	108,00 %
Pirkanmaan käräjäoikeus	19.2.2015	15/6240	S 15/58	90,00 %	90,00 %
Pohjanmaan käräjäoikeus	29.10.2014	14/8673	S 14/6348	106,80 %	106,80 %
Pohjanmaan käräjäoikeus	18.12.2014	14/9872	S 14/5565	118,80 %	118,80 %
Pohjanmaan käräjäoikeus	13.3.2015	15/24245	S 14/8779	106,80 %	106,80 %
Pohjois-Karjalan käräjäoikeus	3.9.2014	14/8006	S 14/5231	118,80 %	118,80 %
Pohjois-Karjalan käräjäoikeus	3.9.2014	14/7999	S 14/5576	106,80 %	106,80 %
Pohjois-Karjalan käräjäoikeus	19.1.2015	15/427	S 14/6833	106,80 %	106,80 %
Pohjois-Karjalan käräjäoikeus	4.2.2015	15/802	S 14/8641	106,80 %	106,80 %
Pohjois-Karjalan käräjäoikeus	12.2.2015	15/991	S 14/9049	118,80 %	118,80 %
Pohjois-Savon käräjäoikeus	1.9.2014	14/14493	S 14/8873	118,80 %	118,80 %
Pohjois-Savon käräjäoikeus	4.9.2014	14/14722	S 14/11289	106,80 %	106,80 %
Pohjois-Savon käräjäoikeus	31.10.2014	14/17984	S 14/7262	90,00 %	KorkoL 4,1 §
Päijät-Hämeen käräjäoikeus	22.9.2014	14/12618	S 14/7993	106,80 %	KorkoL 4,1 §
Päijät-Hämeen käräjäoikeus	23.10.2014	14/14291	S 14/5238	106,80 %	KorkoL 4,1 §
Päijät-Hämeen käräjäoikeus	24.10.2014	14/14379	S 14/10039	90,00 %	KorkoL 4,1 §
Päijät-Hämeen käräjäoikeus	29.10.2014	14/14583	S 14/8172	108,00 %	KorkoL 4,1 §
Päijät-Hämeen käräjäoikeus	14.11.2014	14/15399	E 14/11861	90,00 %	KorkoL 4,1 §
Tuusulan käräjäoikeus	28.8.2014	14/7680	S 14/3634	106,80 %	KorkoL 4,1 §
Tuusulan käräjäoikeus	28.8.2014	14/7669	S 14/3560	118,80 %	KorkoL 4,1 §
Tuusulan käräjäoikeus	2.9.2014	14/7991	S 14/5752	118,80 %	KorkoL 4,1 §
Tuusulan käräjäoikeus	4.9.2014	14/7671	S 14/4168	118,80 %	118,80 %
Vantaan käräjäoikeus	14.11.2014	14/18609	S 14/1412	108,00 %	50,50 %

Vantaan käräjäoikeus	29.12.2014	14/20569	S 14/5137	108,00 %	50,50 %
Vantaan käräjäoikeus	22.1.2015	15/153	S 14/16041	106,80 %	50,50 %
Vantaan käräjäoikeus	22.1.2015	15/146	S 14/5848	106,80 %	50,50 %
Vantaan käräjäoikeus	9.2.2015	15/2280	S 14/16004	106,80 %	50,50 %
Varsinais-Suomen käräjäoikeus	28.8.2014	14/27345	S 14/6580	108,00 %	108,00 %
Varsinais-Suomen käräjäoikeus	4.11.2014	14/35451	S 14/27551	108,00 %	108,00 %
Varsinais-Suomen käräjäoikeus	3.12.2014	14/39493	S 14/18639	106,80 %	106,80 %
Varsinais-Suomen käräjäoikeus	23.1.2015	15/2590	S 14/35048	106,80 %	106,80 %
Varsinais-Suomen käräjäoikeus	26.1.2015	15/2719	S 14/15389	106,80 %	106,80 %
Varsinais-Suomen käräjäoikeus	5.2.2015	15/4259	S 15/26	106,80 %	106,80 %
Varsinais-Suomen käräjäoikeus	9.2.2015	15/4611	S 14/35152	118,80 %	118,80 %
Varsinais-Suomen käräjäoikeus	12.2.2015	15/404	S 15/404	90,00 %	90,00 %
Varsinais-Suomen käräjäoikeus	16.2.2015	15/5424	S 15/405	118,80 %	118,80 %
Varsinais-Suomen käräjäoikeus	20.2.2015	15/6181	S 15/132	108,00 %	108,00 %
Ylivieska-Raahen käräjäoikeus	3.9.2014	14/5366	S 14/4289	106,80 %	106,80 %
Ylivieska-Raahen käräjäoikeus	30.9.2014	14/5996	S 14/4368	106,80 %	106,80 %